

žarek dobrote

4/XV
april
2017

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

- 3 • • • Pomagajmo preživeti
3 • • • Pomoč lačnim v Južnem Sudanu in Somaliji

KARITAS V ŽUPNIJI

- 4 • • • Pedagoška vloga župnijske Karitas

GRADIMO DRUŽINO

- 5 • • • Vzgojna zanemarjenost
6 • • • Starši potrebujejo pomoč pri soočanju
z različnimi vidiki vzgojne zanemarjenosti

STAREJŠI MED NAMI

- 7 • • • Programi pomoči za starejše v župnijskih Karitas II.
LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

- 8 • • • Ljubezen išče različne poti, da polepša dneve

- 8 • • • Z iznajdljivostjo do soljudi

NA OBISKU

- 9 • • • S posebno skrbjo do starejših

- 10 • • • Desetina

- 11 • • • Upanje, veselje in ljubezen

- 12 • • • Izberi prav. Bodi z mano.

- 12 • • • Obisk evropskega komisarja za človekove pravice

KOPER

- 13 • • • Romanje v Berlin

LJUBLJANA

- 13 • • • Tipali smo Vasiljevo jadnico!

- 14 • • • Življenje nam ponuja nov začetek

MARIBOR

- 13 • • • Obletnica blagoslovitve Doma sv. Lenarta

- 14 • • • Utrinki iz VDC Murenčki

POROČILA MREŽE KARITAS

- 17 • • • Varujmo, kar nam je zaupano

- 18 • • • Karitas - motor in ikona v župnijah in Cerkvi

- 20 • • • Hvala, da nas s svojim delom vzgajate
za pomoč ljudem

- 21 • • • Širite ljubezen

- 24 • • • Porast skupin za starejše

- 25 • • • Sadovi ljubezni

- 26 • • • Programi pomoči v letu 2016 na nivoju
Slovenske, škofijskih in župnijskih Karitas ter
zavodov Karitas

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

- 4.4. Kateheza: Prvi kristjani in dela usmiljenja,
ob 18.30, Laško, Sv. Martin
6.4. Duhovna obnova za sodelavce in zaposlene,
ob 9h, Vrbje
19.4. Skupina za starejše, ob 8.30, Celje, Sv. Duh
20.4. Kateheza: Prvi kristjani in dela usmiljenja,
ob 18.30, Vrbje
22.4. Ženski zajtrk: gostja s. Mirjan Praprotnik,
ob 9h, Vrbje
26.4. Predavanje: Pokojnine v letu 2017, ob 11h, Vrbje

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

- 1.4. Duhovna obnova, Vipavski Križ
3.4. Srečanje Karitas vipavske dekanije
8.4. Obisk v Domu v Izoli, Kopru in Olmu
9.4. Obisk v Domu v Luciji, bolnišnici Valdoltra
in domovih postojnske dekanije
10.4. Srečanje DK Idrija Cerkno
10.4. Obisk v Domu v Vipavi in Ajdovščini
11.4. Srečanje Tolminske OK
11.4. Druženje vseh generacij Ilirska Bistrica
17.4. Maša v Domu v Novi Gorici
17.4. Dobrodelni srečelov v Koštaboni
17.4. Maša v Domu v Ilirski Bistrici
21.4. Obisk in maša v Domu Danica v Gažonu
22.4. Dobrodelni koncert Mozaik dobrote v Spodnji Idriji
25.4. Srečanje Goriške OK
29.4. Duhovna obnova sodelavcev DK Ilirska Bistrica
v Trnovem

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

- 11.4. Duhovna obnova sodelavcev
Škofijske karitas Ljubljana
27.4. Romanje prostovoljcev župnijskih
Karitas ljubljanske nadškofije na Trsat

**»Svetloba slavno vstalega Kristusa
naj prežene temino srca in duha.«**

Dragi sodelavci Karitas!

**Velikonočno veselje in zavest Kristusove
zmage nas smrtjo**

**naj v teh dneh in vse leto v vsej polnosti
odmeva v naših srcih.**

**Vstali Kristus naj bo naša moč, upanje in
tolažba tudi v dneh preizkušnje.**

**Blagoslovljene velikonočne praznike
vam želimo**

Imre Jerebic s sodelavci Slovenske karitas

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Tatjana Splichal •

tema meseca

POMAGAJMO PREŽIVETI

Peter Tomažič

V aprilu začnemo z akcijo **Pomagajmo preživeti**, ki je namenjena predvsem pomoči aktivnem prebivalstvu, torej družinam in posameznikom, ki so v aktivni dobi, pa so postali oziroma ostali brezposelni ali s svojim delom ne morejo preživeti sebe in svojih bližnjih.

Dobrodelna akcija poteka od leta 2009, ko so se pojavili prvi resni znaki svetovne gospodarske krize. Statistike kažejo delno okrevanje gospodarstva in manj brezposelnih. Tudi v Karitas z veseljem ugotavljamo rahel padec števila ljudi v stiski, ki so se k nam obračali po pomoč na vseh področjih, je pa res, da so tisti, ki so ostali, v hujših stiskah, ki so postale že težko rešljive, in so posledično potrebni več pomoči kot v preteklosti.

Mednje prav gotovo sodijo dolgotrajno brezposelni, ki se zaradi nekonkurenčnosti težko vključijo na trg dela. Imajo slabše zmogljivosti, nizko izobrazbo, so starejši in pogosto jih pestijo tudi že različne zdravstvene težave.

Druga skupina so zaposleni z zjamčeno ali zelo nizko plačo. To so ljudje, ki delajo v gradbeništvu, ter čistilke, varnostniki, strežnice, bolničarji ... Njihovo delo je fizično naporno, izpostavljeni so hrupu, ponavljajočim se gibom, delo je monotono, v nenaravni drži, pogosta je izpostavljenost plinom, prahu ali dimu. Zaradi tega je veliko bolniških odsotnosti, posledica česar je nižji dohodek. Še težje se preživljajo, če je zaposlen le eden od staršev.

Veliko jih dela neredno, le nekaj mesecev, potem so zopet brez službe. Mnogi ne dobijo redne plače in upajo, da bodo nekoč poplačani. Med njimi je veliko tudi mladih, ki ne morejo dobiti redne zaposlitve, ampak morajo delati preko s. p.

V zadnjem času se na nas obračajo ljudje, ki jim grozijo izvršbe, deložacije, saj zaradi nizkih dohodkov niso redno plačevali stroškov. Poplačati morajo dolg, ki je zanje previsok, ker niso začeli pravočasno reševati problema. Velikokrat pa ugotavljamo, da imajo te osebe poleg materialne stiske še zdravstvene težave, težave v duševnem zdravju, ali pa so osebe z nizko izobrazbo in s tem povezano tudi funkcionalno nepismenostjo. Če je taka oseba ali družina brez razvite socialne mreže, je še toliko težje.

Če želimo živeti v družbi, v kateri se bo lahko vsak član te družbe počutil dobro, je treba narediti še več korakov, da pomagamo najbolj potrebnim, in jih ne pozabiti v trenutni miselnosti, da se vse obrača na

Foto: Tatjana Splichal

3

bolje. Naše odprte roke jim bodo znamenje človečnosti in upanja.

Zbrana sredstva v skupni akciji bodo posredovana škofijskim Karitas za neposredno pomoč predvsem pri plačilu najnujnejših položnic, kurjave in hrane. Tako kot vsako leto bomo z zgibankami nagovorili naše redne darovalce, župnije in bralce Tednika Družina.

Svoj dar lahko nakažete na:

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana,
TRR: SI56 0214 0001 5556 761,
namen: Pomagajmo preživeti, sklic: SI00 930 •

POMOČ LAČNIM V
JUŽNEM SUDANU IN SOMALIJI

Jana Lampe

Južni Sudan vstopa v že četrto leto konflikta in milijoni ljudi potrebujejo nujno humanitarno pomoč. **275.000 otrok je hudo podhranjenih in več kot 5 milijonov ljudi nujno potrebuje hrano in pomoč pri kmetovanju.** V februarju 2017 so Združeni narodi razglasili lakoto v posameznih delih Južnega Sudana.

Brutalna kombinacija civilne vojne, propadajočega gospodarstva in suše je prebivalce Južnega Sudana v tem letu potisnila v takšno situacijo. Mnogi ob zadnji setvi zaradi negotovosti niso pridelali letine. »*Naslednji pridelki bi lahko zrastle v obdobju šestih mesecev, v primeru, da bi deževalo,*« je povedal Fergus Connery, sodelavec Angleške Karitas, ki tam pomaga. »Če ženske, ki so običajno odgovorne za pridelavo pridelkov, ne bodo dobile dovolj hrane že sedaj, bodo takrat preveč šibke, da bi obdelovale polja.«

Predstavniki Irske Karitas, ki je ravno obiskal regijo, pa je povedal: »**Zaloge žita že zdavnaj ni več.** Vse, kar je ljudem še ostalo, je nabiranje divjih rastlin v gozdu. Družine se zares borijo. Če ne bo obsežne mednarodne pomoči, bodo umrli.«

Foto: Caritas Južni Sudan

Karitas Južni Sudan odgovarja na te nujne humanitarne potrebe lokalnih skupnosti kot tudi na potrebe ljudi, ki vsakodnevno pribežijo na območja škofij Yei, Torit, Wau in Juba. Sodelavci Karitas **ljude zagotavljajo hrano, vodo, zatočišče in sanitarije. Nudijo jim tudi psihosocialno pomoč ter prispevajo h krepitvi miru.**

Caritas Internationalis ter škofje v Južnem Sudanu pozivajo vse sprte strani v konfliktu, naj prenehajo z boji ter omogočijo varen in neoviran dostop humanitarnim akterjem, da bi s hrano in drugo pomočjo lahko dosegli prizadeto prebivalstvo. Papež Frančišek pa nas vse še posebej prosi, da pomagamo lačnim.

Tudi **Slovenska karitas želi pomagati lačnim ljudem** v Južnem Sudanu in Somaliji s pomočjo vaše dobrote, zato vabimo k solidarnosti vse ljudi dobre volje. Več na www.karitas.si. •

Karitas v župniji

PEDAGOŠKA VLOGA ŽUPNIJSKE KARITAS

Iz priročnika za razvoj župnijskih Karitas: Ljubi svojega bližnjega, pripravili člani nacionalne koordinacijske skupine za sodelovanje Karitas v Jugovzhodni Evropi.

Na prvem srečanju Nacionalne in škofijskih Karitas Italije, leta 1972, je papež Pavel VI. poudaril vlogo Karitas kot pastoralnega telesa, ki promovira krščansko ljubezen znotraj celotne krščanske skupnosti: »Karitas ima prvotno pedagoško vlogo: njen duhovni vidik ne more biti izračunan preko proračunov, ampak s sposobnostjo senzibilizirati krajevno Cerkev in posameznike h karitativnosti in krščanski ljubezni, v skladu s potrebami okolja.«

Z drugimi besedami, Karitas je prostor odprt za vse in do vseh. Njena ključna vloga, »pedagoška«, je animacija krščanske skupnosti za karitativnost: to

pomeni, da Karitas ne ponuja neposrednih odgovorov na probleme in težave, temveč predvsem animira kristjane in jih spodbuja k aktivni ljubezni do bližnjih, da bi se vsi kot krščanska družba soočili s potrebami.

Zato lahko rečemo, da Karitas vrši svojo pedagoško nalogo:

- če skupnost opominja, da živi dejavno ljubezen do bližnjega,
- če pozna probleme okolja ter posameznike in skupine motivira za boj proti njim,
- če prostovoljce usposablja za učinkovit odgovor na potrebe,
- če koordinira oznanjevanje in bogoslužje, da bi bolje posredovali krščansko ljubezen,
- če posameznikom ponuja možnost uresničiti ljubezen do bližnjega.

Župnijska Karitas ni le dobrodelna skupina ljudi in njen namen ni le neposredni stik z revnimi, ampak tudi osveščanje in izobraževanje celotne skupnosti o dejavni ljubezni. Seveda pa predstavlja resnični izziv, kako to v župniji uresničiti, konkretizirati in udejanjiti. Dolga in težka je pot, kako spremeniti predstavo o Karitas, da to ni le zbirka socialnih programov, ampak skupina, ki izvaja socialne programe na pastoralni način, tako da vključuje skupnost v promocijo ljubezni.

Zato vsakič, ko sodelavec Karitas reče: »V naši župnijski Karitas zmeraj sodelujemo eni in isti,« ali ko nekdo, ki s Karitas ne sodeluje, pravi: »Rad bi pomagal drugim, a v naši župniji to ni mogoče,« to pomeni, da župnijska Karitas ne izpolnjuje svoje pedagoške vloge.

Na župnijski ravni je torej cilj Karitas vernike vključiti v aktivno ljubezen, spremeniti njihovo miselnost. Pogosto je to nekaj, kar v župnijskih skupnostih ni dobro razvito, saj se pedagoška vloga nanaša na znanje prostovoljcev in animatorjev, zelo težko pa je druge usposobiti in ozavestiti, kako in zakaj kot Karitas delamo drugače.

Vsaka župnijska Karitas bi morala imeti odgovornega animatorja, ki bi skrbel za načrtovanje, ponujanje možnosti in predlaganje možnosti vernikom, da bi jih pritegnili k življenju dejavne ljubezni.

Kako promovirati pedagoško vlogo župnijske Karitas?

a. Osveščanje

Pomeni »bujenje zavesti« skupnosti o določenih potrebah v okolici. To pomeni, da se ljudi obvešča o obstoječih potrebah, ki jih moramo rešiti skupaj. To je mogoče prek medijskih kampanj, srečanj, konferenc, brošur, župnijskih obvestil, interneta, Facebooka itd.

Pomembno je poudarjati, da je namen župnijske Karitas širiti zgled in ravnanje, ki temelji na karitativnosti in solidarnosti, in tako skrbeti za reševanje problemov ljudi v stiski v okolici, ter skrb za velika svetovna vprašanja, kot so vojne, krivice, nerazvitost.

V župniji opravljamo pedagoško vlogo preko senzibilizacije na različne načine: srečanja za skupine, organizacija dogodkov, nagovori in molitve med sv. mašo, v katehezah za skupine odraslih, z objavo člankov v župnijskih glasilih itd. Ko se ljudje začno zavedati problemov, jih mora župnijska Karitas vključiti v njihovo reševanje prek animacije.

b. Animacija

Kot vemo, metodologija Karitas temelji na poslušanju, opazovanju in razločevanju ter dejavnostih, ki skušajo doseči najboljšo animacijo župnije. Animacija je proces vključevanja ljudi v aktivnosti. Za župnijsko Karitas to pomeni sposobnost vključevati nove člane skupnosti v dejavnosti, programe in akcije, namenjene pomoči ljudem v stiski.

Obstajata dva tipa animacije, in sicer »individualna«, kjer z osebnim nagovorom in osebnim odnosom povabimo posameznika, ter »skupinska«, ki vključuje več ljudi. Animacija je vabilo k dejavnosti in je na nek način primarna naloga Karitas, saj tako veselo oznanilo prinaša vsem ljudem.

c. Vzgoja

Karitas svojo pedagoško vlogo konkretizira tudi preko vzgoje sodelavcev Karitas, ki sodelujejo v dejavnostih župnijskih Karitas. Tu gre za izobraževanje o teološko-pastoralnih temeljih Karitas, o strokovnih in tehničnih spretnostih potrebnih za dobro delo, pa tudi o načinih in orodjih, kako nagovarjati in animirati skupnost.

Pedagogika dobrih del

Osveščanje, izobraževanje in animacija so orodja in načini za širjenje pedagoške vloge župnijske Karitas. Vendar pozor: to ni jedro pedagoške aktivnosti Karitas!

Bistvo dobrega opravljanja pedagoške vloge Karitas je »konkretno delo«, ki ga opravlja župnijska Karitas. V župnijski Karitas lahko organizirate veliko socialnih dejavnosti ali programov. Pri tem pa je pomembno odgovoriti na naslednja vprašanja:

- Ali so resnično namenjene ljudem v stiski?
- Ali skušajo vključevati skupnost?
- Ali širijo pozornost in ljubezen do sočloveka?

Le tako postanejo najboljši način za prenašanje sporočila ljubezni. To je t. i. »pedagogika dobrih del«, ki je mogoča le, ko socialne službe in programi delajo na način »Karitas« in tako promovirajo pomoč potrebnim.

Dobra župnijska Karitas ni tista z največ socialnimi službami in programi, ki jih izvaja majhno število ljudi, temveč tista, ki vključuje vsakdan župnije kot normalni način delovanja. Ali če povemo drugače, da je boljše malo akcij z veliko ljudmi kot veliko akcij z majhno skupino! •

gradimo družino

VZGOJNA ZANEMARJENOST

Bogdan Žorž

Z izrazom vzgojno zanemarjanje se včasih označujejo vsi neustrezni vzgojni vzorci. Vendar pa izraz vzgojno zanemarjanje označuje vendarle neke splošne, že na zunaj vidne in prepoznavne oblike vzgojnih napak ali opustitev vzgojnih dejanj, kot so na primer neprimerne skrb za prehrano, osebno higieno, zdravje, obleko, šolanje in podobno. Torej je vzgojno zanemarjanje tisto, kar je tudi navzven bolj vidno, primerljivo in morda celo delno merljivo, zato tudi še vedno tako uporabno v raznih sodnih sporih in pregonih. Čeprav je to morda vprašljivo, sprejemam prav ta pomen vzgojne zanemarjenosti.

Vzgojna zanemarjenost sama na sebi ne pomeni nujno slabe popotnice za življenje. Vzgojno zanemarnjeni otroci pogosto radi sprejmejo pomoč drugih ljudi ali institucij ter jo s pridom uporabijo. Tudi če ne dosežejo veliko v življenju, so lahko s svojim življenjem zadovoljni, saj so navajeni skromnosti in majhnih dosežkov. Huda popotnica za bodočnost pa je razvajanje ob vzgojnem zanemarjenju. Tak posameznik res nima velikih zahtev, ampak je navajen, da mu še te skromne zahteve, želje uresničijo drugi. In ostane nesamostojen, odvisen od tuje socialne pomoči.

Ob tem se mi nehote vrinejo tudi socialno-etična vprašanja. Ali otrok, ki odrasča v revščini, nima pravice do vsaj nekaj drobnarij, ki ga približujejo ostalim otrokom? Mar mora živeti do kraja v revščini? Ne, prav gotovo ni problem v čokoladi in raznih igračah. Tudi sam bi takšne otroke z veseljem kdaj pa kdaj razveselil s kako modernejšo igračo ali drugo dobrino, ki si jo lahko privoščijo le bogati. Problem je v tem, da starši ne zanj privzgojijo zdravega odnosa niti do teh dobrin niti do osnovnih življenjskih navad. Da jih kljub v revščini vzgajajo v občutku, da se za nič ni treba potruditi, da človek ni poklican, da sam skrbi za zadovoljevanje svojih potreb in želja, ampak so za to dolžni skrbeti drugi.

V vsakdanjem življenju vprašanje revščine obravnavamo dokaj črno-belo. Nekateri ljudje revščino obravnavajo kot nekaj v celoti slabega in tudi reveže kot v celoti slabe ljudi. Torej enačijo revščino in vzgojno zanemarjanje, kot da so vsi otroci iz revnih družin ali okolij vzgojno zanemarnjeni. Drugi spet izhajajo iz svojega naivno-socialnega čuta in na vse revne gledajo kot na dobre ljudi, ki so jih le življenjske razmere pahnile v revščino. Resnica ni črno-bela. Resnica vključuje vse. Med revnimi ljudmi srečamo duhovno zelo bogate in socialno zelo zrele, ki jih tudi njihova revščina bogati. Svoje duhovno bogastvo in socialno zrelost znajo in hočejo dajati tudi svojim otrokom. Srečamo pa med

nijimi tudi duhovno zelo prazne in socialno neprilagojene ljudi, ki ne znajo vzgajati in ki svojo duhovno praznoto in socialno neprilagojenost prenašajo tudi na otroke. Tako kot je to med ljudmi, ki živijo v materialnem blagostanju. Posebej problematični so revni starši, ki za svojo revščino krivijo druge (posameznike, državo, družbo) in zato od njih zahtevajo pomoč. Prepričani so, da je materialna pomoč družbe njihova pravica. Ne le, da ti starši svojim otrokom ne zmorejo privzgojiti primernega odnosa do materialnih dobrin, da jim ne zanj privzgojiti nobenega občutka hvaležnosti, otroke običajno tudi razvajajo. Vzgajajo jih v delomrzneže, asocialne ljudi, ki od drugih le zahtevajo, niso pa jim pripravljeni ničesar dajati.

Ko otrokom iz socialno šibkih družin nudimo različne oblike socialnih pomoči v šolah ali v drugih organizacijah, smo se v glavnem že naučili biti previdni, da otrokom ne bi vcepljali občutkov manjvrednosti, da jih s socialnimi pomočmi ne bi poniževali. Vendar je ta rahločutnost utemeljena in nujno potrebna v primerih, ko otroci prihajajo iz družin, ki so socialno ogrožene zaradi bolezni, invalidnosti ali drugih razlogov, zaradi katerih starši ne zmorejo ustvarjati dovolj zaslužka. Prav tako je ta rahločutnost na mestu, ko gre za nasilje v družini, alkoholizem ali druge podobne težave enega od staršev, ob katerih drugi starš ne zmore nositi vsega bremena, prav tako v primerih materialnih stisk zaradi nesreč, izgube zaposlitve. Ni pa rahločutnost na mestu v primerih, ko starši zaidejo v revščino zaradi lastne delomrznosti, nesocialnosti in podobno. Taki starši svoj neustrezen odnos do dela in do drugih ljudi nasploh prenašajo na otroke. Seveda je tudi takšnim otrokom treba materialno pomagati, saj sami niso odgovorni za svoje starše. Vendar pa s pretirano rahločutnostjo prepuščamo in omogočamo staršem, da svoj neustrezen odnos prenašajo na otroke. Otroci se pač naučijo, da je povsem nekoristno, če se trudijo – saj na koncu vse lahko dobiš od družbe, brez napore! Potrebno je, da otroci začutijo, da je takšna odvisnost od družbe breme, da začutijo željo, da se sami dvignejo iz te odvisnosti.

iz knjige Razvajenost – rak sodobne družbe •

STARŠI POTREBUJEJO POMOČ PRI SOOČANJU Z RAZLIČNIMI VIDIKI VZGOJNE ZANEMARJENOSTI

Andreja Kastelic

Oče mlade petčlanske družine je prišel v konflikt z delodajalcem. Namerava pustiti službo, delodajalca pa tožiti. Podobna zgodba se mu je ponovila že vsaj

štirikrat. Prepričan je, da se mu godijo izjemne krivice, zaradi katerih je družina posledično ostala tudi brez hiše. Zdi se mu, da je vse narobe v današnjem času. Nezadovoljstvo izraža nad zdravniškim osebjem, pa šolskimi delavci, nad zaposlenimi na CSD ... Kakšen je očetov svet, ki ga predstavlja svojim otrokom?

Mama treh otrok je pred kratkim zaključila še enega izmed nasilnih odnosov v svojem življenju. Starejša dva otroka sta se že odselila in do nje zavzela neodobravajoč odnos. Prepričana je, da ji nekdanji mož želi odvzeti otroka, a med drugim pove, da pravzaprav sploh ne priznava očetovstva. Stikov z otrokom nima, čeprav bi jih po njenem moral imeti. Prek sodišča dokazuje in se bori, da je dobra mama. Utrujena je od nenehnih dram, a sama sebe prepozna kot borko. Pravi, da se bori za dobro otroka. In koliko moči ji po vseh osebnih bitkah ter na račun odvisnosti od odnosov še ostane za to, da pravzaprav zmore biti mama?

Oče, ki se je pred kratkim zanimal za pomoč, pove, da je starejši sin iz ženinoga prvega zakona. Prejema tudi preživnino in to v celoti namenijo zanj. Ne sme čutiti, da je za kar koli prikrajšan. Teh 200 EUR mesečno je samo zanj in za njegove potrebe. Pa še to je včasih premalo. Kajti danes je vse drago. Drugače je pa težko – v zamudi so s številnimi položnicami, stroški pa so po njihovo nerazumno visoki. Grozijo jim rubeži in imajo tudi že blokade na osebnih bančnih računih. Včasih jim ne ostane niti za hrano ... Kdo je pravzaprav tisti, ki potrebuje potrošiti 200 EUR mesečno za nove obleke, igrače in tisto, kar si otrok poželi? Ali otroku privilegiran materialni položaj res nadomesti potrebe po odnosu z očetom?

To je le nekaj od primerov, ko starši s svojimi prepričanji in ravnanji sporočajo otrokom, da so za njihovo revščino, težko stanje krivi drugi in da so drugi hkrati tudi dolžni poskrbeti zanje. Starši so dali prednost pred odgovornim starševstvom, ko otrokom posredujejo pomembne življenjske vrednote, svojim umetno ustvarjenim potrebam. V ozadju teh potreb pa so ranjenosti, ki jim v resnici ne zmorejo nameniti prave mere pozornosti, temveč ves čas bežijo proč od njih. Naučili so se jih reševati prek t. i. umetno ustvarjenih potreb, kot je odvisnost od nasilnih odnosov, potreba po nenehnih konfliktih in preigravanju vloge žrtve, potreba po dokazovanju biti dober na način, da je otroku kljub finančni stiski omogočen povsem nerealen nadstandard, ipd. Veliko mero pomoči tako pri soočanju z različnimi vidiki vzgojne zanemarjenosti potrebujejo tudi starši in ne le otroci.

Na eni izmed župnijskih Karitas so uporabnikom pomoči ob božičnih praznikih podarili ročno izdelane jaslince, ki so jih bili veseli celo bolj kot prejete pomoči. Božična zgodba podarja vsem ranjenim staršem, ki sami niso imeli ljubečih, razumevajočih, odgovornih staršev,

upanje. Tu je sveta družina, ki jo je Bog namenil vsakemu človeku in jo položil v njegovo notranjost. Tako mu ni treba iskati zadovoljitev za tisto, za kar je bil sam prikrajšan v svojem otroštvu, v zunanjem svetu. Samo vsak se mora zazreti vase. Ker pa se je zazreti vase zaradi človeške omejenosti velikokrat težko, je potrebna tudi molitev. Pomagajmo staršem. In ne obsojajmo jih, ker jih bomo sicer izgubili. Izročajmo jih v molitvah in dovolimo si postati del njihove božične zgodbe ... •

starejši med nami

PROGRAMI POMOČI ZA STAREJŠE V ŽUPNIJSKIH KARITAS II.

Maja Žagar, Srečko Brumen, Saša Eržen

Iz poročil o delu v skupinah zbrala: Helena Zevnik Rozman

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Na posvetu O skrbi za starejše in bolne – kako bomo odgovarjali na potrebe v prihodnosti se je veliko udeležencev zbralo na delavnici Programi pomoči za starejše v župnijskih Karitas.

Udeleženci so se po skupinah o nekaterih aktivnostih za starejše pogovorili nekoliko bolj načrtno. Tako so v eni izmed skupin analizirali **materialno in finančno pomoč starejšim**. Izkazalo se je, da obstajajo zelo različne prakse delovanja glede na to, ali pomoč poteka v mestnem središču, v manjšem mestu ali na vasi. Na vasi se ljudje med seboj poznajo, zaradi česar so stiske lahko hitreje prepoznane in bolj osebno obravnavane, težavo pa lahko predstavlja pomanjkanje zasebnosti. Na drugi strani na župnijsko Karitas v središču Ljubljane po materialno pomoč v hrani prihaja več sto ljudi. Kljub časovni stiski se potrudijo za spoštljiv stik z vsakim posameznikom, ki pride do njih. Pomembno je tudi sodelovanje župnijskih Karitas z lokalno skupnostjo, socialnimi ustanovami, šolo, zdravstvenim domom, župnijo idr.

Razmišljali so o tem, kako bi lahko izkušnjo starejših, ki se prihajajo po materialno pomoč, še izboljšali. Več bi bilo treba narediti za prepoznavanje stiske, predno le-ta preraste obvladljive okvire, npr. ob izvršbi. Ravno v primerih prisilne izselitve bi bila dobrodošla rešitev uporaba bivalnih kontejnerjev za noč ali dve, preden se poišče trajnejša rešitev. Bivanje starejšim bolnim ljudem v domačem okolju bi olajšali z izposojjo invalidskih pripomočkov, kar ureja pristojna škofijska Karitas. Ob izposoji je smiselno polog varščine oz. obrabnine.

Eden ključnih poudarkov je bil, da je materialna pomoč v hrani ali v katerikoli drugi obliki le možnost, »izgovor« za to, da stopimo v stik s človekom; bistvo je, da poleg hrane razvijamo izkušnjo pripadnosti skupnosti, da razvijamo odnos, v katerem se človek v stiski čuti sprejetega.

V drugi skupini so izpostavili **skupine za samopomoč** in ugotovili, da obstajajo vsaj tri različne vrste skupin, ki jih izvajamo v ŽK:

- Klepet ob kavi (čaju) – izobraževalna (vodena) srečanja, ki načenjajo življenjske teme starostnikov s strani strokovnjakov ali ljudi z izkušnjo. Skupine so odprtega tipa, namenjene vsem zainteresiranim.
- Vodene skupine za samopomoč v okviru ŽK ali DSO, ki so skupine zaprtega tipa, saj člani skupine zelo težko sprejemajo nove člane (problem ukinitve skupine zaradi odhoda članov, smrti ali bolezni.) To so klasične samopomočne skupine, ki se večinoma izvajajo po metodi dr. Ramovša.
- Srečanja v izvedbi ŽK (druženje, preživljanje prostega časa) v molitvenih, glasbenih, delovnih skupinah. Skupine niso strokovno vodene. Sodelujejo prostovoljci Karitas in vsi zainteresirani.

Vsi sodelujoči v skupini so izrazili željo po širitvi skupin za starejše in obnovitvi znanja vodenja takšnih skupin, kar je kot cilj navedel dr. Ramovš (ustanovitev vsaj 2–3 skupin za starejše na področju posamezne ŽK).

V tretji skupini pa so se ustavili pri **obiskih na domu**.

Obiski na domu kot **prednosti za ŽK** so izpostavili naslednje:

- prostovoljci lahko dobijo informacije, ki so zatajene,
- nove izkušnje,
- lahko najdejo stik, tudi s svojci (se izpovejo),
- narediš dobro delo, ki te obogati,
- dobiš pozitivne občutke, dobiš energijo,
- zelo pomemben je pogovor, iz katerega lahko mnogo dobiš.

Našli so tudi nekaj **slabosti**, ki se lahko pojavijo iz vidika prostovoljcev, prostora, kraja, časa:

- včasih nisi sprejet,
- nasprotovanje svojcev,
- napačen pristop, treba je paziti, kako pristopiš,
- premalo znanja za delo psihičnimi bolniki.

Poiskali so tudi, kakšne **priložnosti prinašajo obiski za starejše**:

- imajo priložnost se pogovarjati,
- nekdo jih posluša,
- dobijo občutek, da niso sami (niso pozabljeni),
- dobijo smisel, dobijo voljo (jim polepšaj dan),
- dobijo nova znanja,
- dobijo pohvalo,
- dobijo pomoč pri urejanju sebe in doma (najhuje je, ko zapustijo sebe in dom).

In seveda tudi **nevarnosti oziroma problemi**, ki jih vidijo ali zaznajo starejši:

- da z obiski prostovoljcev ne bi bilo še več pritiskov (verbalnega nasilja) s strani svojcev ali oseb, ki zanje skrbijo, pri tistih, ki imajo težave,
- da bi bili izpostavljeni.

Kot **možnost za izboljšavo** obiskov na domu pa so predlagali:

- narediti stik z domačimi ali s CSD (npr. gospa, ki je bila v zelo negativnih razmerah, je bila po stiku s CSD nameščena v dom za starejše, kjer se sedaj dobro počuti);
- treba bi bilo imeti v zavesti, da imajo nekateri denarne težave, in se zato izogibati aktivnostim, kjer so potrebni denarni vložki udeležencev (treba je paziti, da ne pridejo v zadrego),
- več izobraževanj o psihičnih oz. duševnih boleznih in kako delati s temi ljudmi,
- predstaviti starost na način, naj si dovolijo biti stari, da so v redu, tudi če so »neaktivni«,
- govoriti o tabu temah, jih poslušati (npr. tudi ko govorijo o vojni, ki so jo preživeli, ali o smrti, o tem, kak pogreb si želijo) – sorodniki si velikokrat za te teme ne vzamejo časa ali pa jih nočejo poslušati. •

Ijubezen je iznajdljiva

Ijubezen je iznajdljiva – Novo mesto

LJUBEZEN IŠČE RAZLIČNE POTI, DA POLEPŠA DNEVE

Gregor Vidic

V pisarni Škofijske karitas Novo mesto nas je nekega zimskega jutra pričakalo prijetno presenečenje: paket s priloženim pismom.

Spoštovani!

Sem upokojenka iz

Sežane. Zimske dneve si rada krajšam s pletenjem. Obenem premišlujem, kako bi lahko pomagala otrokom, ki pišejo pisma dedku mrazu, da bi radi toplo majico. Bolita me srce in duša, ko slišim take želje naših malih zvezdic, naših malih srčec. Tudi sama sem nona, zato še bolj razumem bolečino staršev in otrok.

Spletla sem dve majici in kapico. Srčno upam, da bo to moje skromno darilo prišlo v prave roke in v upanju, da bom ogrela še kakšno malo srčece, hitim s pletenjem naprej (če ne za to zimo, bo pa za naslednjo).

Vse čestitke vam in vsem prostovoljcem v skupini. Škoda, da nimamo še več ljudi z velikim srcem.

Hvala vam!

Karmen

Kot je gospa Karmen dokazala, je ljubezen res iznajdljiva. Na svojstven način išče poti, kako bi v časih, ko se zdi, da svetu manjka usmiljenja in sočutja, pomagala polepšati dneve. Iskreno se ji zahvaljujemo v imenu družine s šestimi otroki, ki se je razveselila toplote darila in ljubezni, ki ga je spletla. •

Ljubezen je iznajdljiva – Vrhnika

Z IZNAJDLJIVOSTJO DO SOLJUDI

Marica Štirn

V Župnijski karitas Vrhnika se trudimo z različnimi načini zbirati sredstva, s katerimi pomagamo ljudem v stiski, vzgajati za čut do sočloveka ter pomagati v različnih stiskah. Nekaj dobrih praks predstavljamo v nadaljevanju.

Skupina Žarek dobrote

V skupino Žarek dobrote je vključenih 9 prostovoljk, ki se srečujejo ob torkih po dve uri, razen ob praznikih in v poletnem času. Izdelujejo butarice, adventne venčke, dekoracijo dobrodelnega koncerta. Ob dnevu služenja so izdelale darila, velikonočne in božične vizitke ter s simboličnim darilcem razveselile prvošolce. Vsa denarna sredstva, ki jih dobijo z izdelavo izdelkov, so namenjena Župnijski karitas Vrhnika, da lažje posluje.

Povezovanje župnijskega vrtca s Karitas

Župnijski vrtec se preko celega leta povezuje s Karitas, saj otroci skupaj z vzgojiteljicami vsak teden prinesejo stvari, ki jih starši doma ne potrebujejo. V postnem in adventnem času pa vsi skupaj se še bolj posvetijo zbiranju za določeno družino ali določene artikole – obleko, igrače ... Ob dnevu odprtih vrat so bili otroci v prostorih Karitas in sodelovali na likovni delavnici. Sodelovanje med vrtcem in Karitas je zelo pomembno. Otroci spoznajo tudi drugačno plat življenja (pomanjkanje hrane, obleke ...), s čimer jim pri-
vzgajajo čut do sočloveka.

Družinska terapija in pravna pomoč

V programu sodelujejo štirje prostovoljci. Povezujejo in sodelujejo z različnimi institucijami (centri za socialno delo, Zavodom za zaposlovanje ...), strokovnjaki in nevladnimi organizacijami. Uporabniki se v program vključujejo: prostovoljno ali so bili napoteni preko institucij; osebno, preko telefonskega klica ali elektronske pošte. Nudeni jim je individualno svetovanje in pomoč pri reševanju osebnih težav.

Spremljanje bolnikov v Ljubljano na preglede

Ga. Malči Osredkar svoje prostovoljno delo opravlja kot spremljevalka starejših oseb iz Doma upokojencev Vrhnika na razne zdravniške preglede v Ljubljano. Dan poteka od prevzema dokumentacije starejše osebe, vožnje z reševalnim vozilom, čakanja v ustanovi na vrsto za pregled, do čakanja na prevoz z reševalnim vozilom nazaj domov ... Pomembno, je kako premagovati čas čakanja, da ni dolgčas. Zapolni ga z obujanjem spominov, pogovorom, kavico ... Ko pridejo nazaj, reševalec odpelje stanovalca v njegovo sobo, ga. Malči pa v ambulanti odda dokumentacijo o bolniku. Hvaležna je Bogu, da je še toliko pri močeh in lahko pomaga ljudem, ki potrebujejo pomoč.

Socialna delavka ga. Simona Medic je zapisala, da je ga. Malči že dolgo let njihova prostovoljka, na katero gleda kot sodelavko. Vedno je dobre volje in s svojim pozitivnim pristopom razveseljuje vse okrog sebe. Za stanovalce je zelo pomembno da jih spremlja nekdo, ki je prijazen, odločen, sočuten, zna potolažiti ... Ga. Malči je prava oseba, ki pride v dom tudi ob drugih priložnostih in pomaga na prireditvah, svetih mašah ... Njen prispevek v domu je zelo dragocen. •

na obisku

S POSEBNO SKRBJO DO STAREJŠIH

Terezija Nemec

Na obisku pri Župnijski karitas Razkrižje

Naša ŽK Razkrižje je bila ustanovljena leta 2000. Štela je šestnajst članov, danes nas je sedemindvajset. Tako se je v vseh letih do sedaj večalo število so-

delavcev, s tem pa tudi naša starost. Naše prve članice Karitas bodo potrebovale našo pomoč. Vesele smo vsakega novega člana, posebno mlajših. Vsaka naša članica je poseben dar, za ta dar smo Bogu hvaležne.

Naše župnijsko občestvo ni veliko, kot tudi ne naša občina, pa kljub temu opravljamo vsa dela in naše poslanstvo po svoji vesti in močeh. Pri svojem delu imamo vso podporo pri msgr. Francu Režonji, župniku. Prav tako zgledno sodelujemo z Občino Razkrižje in županom, g. Stankom Ivanušičem. Obema smo iz srca hvaležni za sleherno podporo.

Naše poslanstvo je, da lajšamo stiske starejših, bolnih, otrok in vseh, ki so naše pomoči potrebni. Še posebno se v zadnjem letu posvečamo starejšim – za tako pomoč sta se usposobili in postali voditeljici naši članici, ga. Sonja Žižek in ga. Marija Rajf.

Člani ŽK Razkrižje skupaj z domačim župnikom in županom

Skupina na Razkrižju za starejše ljudi

Živimo v kraju, kjer bi na prvi pogled lahko rekli, da je naš kraj zdrav, da so v njem zdravi odnosi, ki seveda niso idealni, so pa v te odnose vključeni ljudje, ki hrepenijo po medsebojnem sožitju.

Rada imam svoj kraj in ljudi v njem in ne glede na to, kako bogato ali revno je naše življenje, vedno lahko postanem del večjega toka dobrote in poglobim svoje zavedanje s tem, da storim kaj več, kot je nujno potrebno, da se razdajam.

Da bi storila kaj več, sem se na pobudo naše tajnice Župnijske karitas Razkrižje, s sovoditeljico udeležila usposabljanja za župnijske medgeneracijske skupine za kakovost staranja.

Predavatelj dr. Jože Ramovš nas je pozorno uvajal v vadbo za kakovost staranja oziroma vodenje skupine ter za vse dejavnosti, ki so za to prostovoljno delo potrebne. Vendar še vedno nisem bila prepričana, da je zamisel o skupini in dobrih medsebojnih odnosih nastala v samih nebesih, ko pa jo bo tukaj na zemlji tako težko spraviti v življenje.

Prišel je čas, ko je bilo treba zbrati in oblikovati to našo skupino. To je bila za naju s sovoditeljico najtežja naloga. Koga in kako sploh povabiti v skupino? S sovoditeljico sva molili in prosili Svetega Duha, naj nama podeli modrosti in pravilno presojo v danih trenutkih.

Srečanje starejših, bolnih in invalidov 2016

Ker po telefonu in pri vratih župnijske cerkve nisva bili preveč uspešni, si je bilo treba vzeti čas in dan ter obiskati ljudi, za katere sva upali, da bi bili pripravljeni postati člani te naše skupine. Bili sva uslišani in uspelo nama je ustanoviti skupino, ki šteje devet članov.

Skupina v naši župniji se srečuje vsak drugi torek v mesecu po jutranji sv. maši v veroučni učilnici. Na prvo srečanje sva povabili g. župnika, ki je to našo skupino najprej blagoslovil, s čimer so bili pripravljeni temelji za rast in naše poslanstvo.

Živimo na vasi, drug z drugim in prepričani, da se poznamo, a ugotovili smo, da to sploh ni res, saj vsak

izmed nas nosi v sebi nekaj dragocenega, kar nas bogati.

Člani naše skupine smo se zbližali in postali nekaj več. Naenkrat imamo več rok, nog, več veselja, seveda so tudi solze obilnejše.

Z zgodbami ob rožnem vencu gradimo most odnosov, prek katerega lahko Jezus prestopi iz našega srca k drugim. Učimo se iz lastnih izkušenj, vendar smo v skupini ugotovili, da nimamo dovolj časa, da bi se vsega v življenju naučili le iz lastnih izkušenj, zato se učimo tudi iz življenjskih spoznanj drugih. Člani naše župnijske skupine zelo radi sklepajo svoje roke in preko molitve rožnega venca priznavajo svojo edinost z Bogom.

Skozi življenje se nihče od članov ni prebiral brez težav. Uspehov smo vedno veseli, vendar se tudi težave vrstijo. Vse sicer niso velike, toda vsaka je pomembna v procesu rasti, ki ga v nas vodi Bog. Iz dneva v dan se srečujemo s starejšimi ljudmi, ki mnogokrat stojijo na dnu stopnišča. Če ni luči, ne vedo, katera stopnica bo vzdržala težo. Prižgimo in negujemo to luč in ugotovili bodo, da na stopnicah niso sami.

O Bog! Naj se zgodi tvoja volja! In ko bom nekega dne stala pred tabo, bom lahko pojasnila trenutke, ko so mi bili ljudje pomembnejši od vseh načrtov in stvari.

Marija Rajf

komentar meseca

DESETINA

Karlo Smodiš

V zadnjem komentarju smo prebirali o razsežnosti globalnega podjetja Facebook, ki beleži ne le izjemno obiskanost svojega portala, ampak tudi izjemne dobičke. Nekaj tega dobička lastnik gotovo podari tudi v dobrodelne namene.

Pred kratkim sem bil na seminarju o ravnanju z denarjem, kjer so govorniki prav tako poudarjali, da naj vsaj deset odstotkov svojih prihodkov damo v dobrodelne namene, lahko tudi v obliki prostovoljnega dela.

Omenjeno načelo je staro vsaj toliko, kolikor je staro Sveto pismo. V njem najdemo prav tako nasvet o darovanju desetine za revne in uboge in za daritve Gospodu. Ker je Kristus z daritvijo na križu enkrat za vselej daroval daritev Bogu Očetu, ki se obnavlja pri vsaki sve-ti maši, je ta dar namenjen kot dar duhovniku, ki mašo daruje. Bog nam za vsako dobro delo zagotavlja večkratno povračilo. Ne le to. Zagotavlja nam, da nas bo oblekel, nabil in poskrbel za nas v vsakem pogledu, če bomo le imeli dovolj veliko vero in se mu popolnoma podarili. Zgodbe številnih ljudi, ki so se v svoji stiski, ko

so ostali brez vsega, obrnili na Gospoda, potrjujejo to svetopisemsko zagotovilo.

Mojca Giacomelli pripoveduje, da ji je Bog priskrbel vse ob pravem času, ko je ostala brez vsega. Neka gos-pa jim je celo podarila stanovanje, ki je sedaj postalo središče »življenja na polno«. Majhni čudeži se dogaja-jo vsak dan.

Ali izkušnja podjetnikov, ko se je na njiju obrnila ma-mica samohranilka za plačilo položnice, ko je ostala brez ficka. Tudi sama sta bila trenutno brez naročil in s stanjem na računu, ki je bilo blizu ničli. Kljub temu sta se odločila pomagati. Nihala sta med 50 in 100 evri. Po pogovoru je mož mladi mami izročil kuverto z denarjem. Ko je mama odšla, ga je žena vprašala, koliko ji je dal. Odgovoril je, da 70 evrov. Ni minilo dolgo, ko sta nepričakovano dobila poravnani račun. Plačanega je bilo celo preveč. Ko je podjetnik vprašal za pojasnilo, če so se mogoče zmotili, je dobil odgovor, da je že prav tako. Na računu je bilo točno 70 evrov več denarja.

V cerkvenih krogih in pri Karitas velikokrat slišimo, da je največ darovalcev »ubogih vdov«, tistih, ki so tudi sami revni. Drži. Vendar tudi veliko bogatih ljudi, ki so prišli do bogastva in imetja na pošten način s trdim de-lom, veliko daruje in na različne načine pomaga. Res,

da nas Sveto pismo in Kristus sam svari pred skušnjava navezanosti naših src na bogastvo, a je lahko ubog v duhu tudi bogat človek. Če ima talente in jih razvija v vsej polnosti, potem Kristus pravi, da bo dobil stoterno plačilo. Seveda pa bogastvo s sabo prinese tudi veliko odgovornost in mnogo skušnjav. Podobno kot revščina. Vsak dan se odločamo, vsak trenutek vedno znova, komu bomo služili: Bogu ali mamonu. Ali bo naše premoženje brez zadržkov na voljo Bogu, ali pa bomo mor-

da z njim poglobljali prepad med ljudmi in svetovi. Ali bomo z našimi darovi samo blažili stisko, ali pa bomo tako kot Jezus učence naučili druge loviti ribe? Razlika je ogromna. V prvem primeru naredimo ljudi odvisne od nas (to počne veliko mednarodnih korporacij, naj omenimo samo lakoto v Afriki, ki je posledica geoinženiringa), v drugem pa jih naučimo poskrbeti zase in sprejeti odgovornost za svoje življenje. •

UPANJE, VESELJE IN LJUBEZEN

papež Frančišek

Ljubezen naj bo brez hinavščine

»Ljubezen naj bo brez hinavščine. Odklanjajte zlo, oklepajte pa se dobrega. Drug drugega ljubite z bratovsko ljubeznijo. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju. Ne popuščajte v vnemi, temveč bodite goreči v duhu, služite Gospodu. Veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi, bodite soudeleženi v potrebah svetih, gojite gostoljubje.« (Rim 12,9-13)

Apostol Pavel nas opozarja pred nevarnostjo, da bi bila naša ljubezen hinavska. Vprašati se torej moramo, kdaj do tega pride in kako smo lahko prepričani, da je naša ljubezen iskrena, da je pristna, da se ne pretvarjamo.

Ljubezen je Božji dar, za katerega moramo prositi

Hinavščina se lahko vrine vsepovsod, tudi v naš način, kako ljubimo. To se zgodi, ko ima naša ljubezen nek interes in je spodbujena z osebnimi interesi; ko opravljamo karitativna dela zato, da bi pokazali sami sebe ali pa se čutili zadovoljne; ali ko se potegujemo za stvari, ki so vidne, da bi se pobahali s svojo inteligentnostjo ali svojimi sposobnostmi. Za vsem tem je napačna in varljiva ideja, da smo dobri, če ljubimo. Kakor da bi ljubezen bila neka človekova stvaritev, proizvod našega srca. »A ljubezen je predvsem milost, je dar. Da lahko ljubimo, je Božji dar in zanj moramo prositi. In Bog nam ga z veseljem dá, če ga prosimo. Ljubezen je milost.« Ni v tem, da bi se pokazalo tisto, kar mi smo, ampak tisto, kar nam Gospod daje in kar mi z veseljem sprejemamo. Ljubezen se ne more izraziti v srečanju z drugimi, če prej ni rojena iz srečanja s ponižnim in usmiljenim Jezusovim obličjem.

Tudi naš način, kako ljubimo, je zaznamovan z grehom

Pavel nas vabi, naj priznamo, da smo grešniki in da je tudi naš način ljubezni zaznamovan z grehom. Obenem pa nam prinaša novo oznanilo, prinaša upanje.

Gospod pred nami odpira pot osvoboditve in odrešitve. To je možnost, da tudi mi »živimo največjo zapoved ljubezni« in »postanemo orodja Božje ljubezni«. Do tega pa pride, ko pustimo, da nas vstali Kristus ozdravi in nam obnovi srce. On je tisti, ki nam kljub naši majhnosti in uboštvu daje doživeti Očetovo sočutje in poveljevat čudovita dela njegove ljubezni. »Tako razumemo, da vse, kar lahko živimo in delamo za brate, ni drugega kot odgovor na to, kar je Bog storil in še naprej dela za nas.« Sam Bog, ki biva v našem srcu in našem življenju, je tisti, ki se približuje in služi vsem, ki jih vsak dan srečamo na poti, začeni pri zadnjih in potrebnih, v katerih ga najprej prepoznamo.

Sami ne moremo ljubiti

Apostol Pavel nas torej z besedami, namenjenimi skupnosti v Rimu, ne želi toliko grajati, ampak prej »spodbuditi in poživiti upanje v nas«, je izpostavil sveti oče. Vsi namreč imamo izkušnjo, da ne živimo v polnosti ali kakor bi morali živeti zapoved ljubezni. A tudi to je milost. Pomaga nam razumeti, da »mi sami nismo zmogni zares ljubiti«. Potrebujemo, da Gospod stalno obnavlja ta dar v našem srcu, in sicer »po izkušnji njegovega neskončnega usmiljenja«. Na ta način bomo ponovno začeli »ceniti male, preproste in običajne stvari«. Sposobni bomo ljubiti druge, kakor jih ljubi Bog, jim želeti dobro, da bi postali sveti, prijatelji Boga. Zadovoljni bomo, da bomo blizu revnemu in ponižnemu, kakor to počne Jezus z nami, ko smo daleč od njega; da se bomo sklanjali k nogam bratov kakor on, dobri Samarijan, to dela z nami s svojim sočutjem in odpuščanjem.

Skrivnost, kako se veseliti v upanju

To, o čemer nam govori apostol Pavel, je »skrivnost veselja v upanju« (glej Rim 12,12). Vemo namreč, da se Božja ljubezen ne zmanjša v nobeni okoliščini, niti v naših neuspehih ne. Povabljeni ste, da s srcem, ki sta ga obiskali in kjer prebivata Božja milost in zvestoba, živite v veselju upanja, ko podarjate bratom, kolikor pač lahko, tisto, kar vsak dan prejimate od Boga. •

»IZBERI PRAV. BODI Z MANO.«

Mnenja ljudi, ki so se v letošnjem postu pridružili akciji 40 dni brez alkohola

Letošnji slogan akcije »Izberi prav. Bodi z mano.« nas še posebej nagovarja k poglobitvi medosebnih odnosov kot najpomembnejšega dejavnika pri podpori posamezniku, da se odloči za zmanjšano pitje alkohola. Kot vsako leto smo tudi letos povabili sodelujoče v akciji, da nam zaupajo svojo odločitev, zakaj so se pridružili našemu vabilu. Letos smo jih v povezavi z geslom povprašali tudi o počutju oziroma času, ki so ga preživeli za druge.

»Brez alkohola je super! Za tako imenovani post sem se odločila, ker mi je predstavljalo izziv, saj smo praktično vsak vikend hodili, na enega', ki pa nikoli ni bil le eden, naslednji dan pa je bil večinoma preležen. Pa še lažje potekajo priprave na Istrski maraton.«

»40 dni popolnoma brez alkohola ni problem, če se tako odločiš. Vendar te včasih vseeno zamika, da bi pri kosilu (z največjim užitkom) popil kozarec ali dva vina. In ko si žejen, vedno najprej pomisliš na pivo. Vendar 40 dni brez težav shajam tudi z radensko.«

»Naj vam povem, da svoje trenutke brez alkohola preživljam že 15 let, in moram vam napisati, da se počutim fantastično glede na moja prejšnja leta, zato bi z veseljem priporočil vsakemu izmed nas geslo 'brez alkohola do konca svojih dni', 40 dni ne pomaga dost'.«

»Sodelujem zato, ker bi rada sama sebi dokazala, da se lahko spremenim, in ker ne želim, da bi alkohol odločal namesto mene. Svoje trenutke brez alkohola po navadi preživljam s kakšno dobro knjigo in sprehodi ali s prijatelji.«

»Brez alkohola? To je najboljša akcija. Živela sem z očetom alkoholikom, kasneje z bivšim partnerjem.«

»Ne pijem alkohola 365 dni na leto, ker sem zaradi pijanega šoferja izgubila dedka.«

»Hvala za to pobudo! Vsako leto je vedno znova, a je zelo potrebno. Ko mi nekdo ponuja alkohol, mu povem, da sem 40 dni brez alkohola. Doživel sem, da so mi spet in spet ponujali alkohol. In tako vidim, da je alkoholikom težko ohranjati abstinenco. Zato kar korajžno naprej.« Janez

»V akciji sodelujem, ker želim izkazati podporo družinam in posameznikom, ki trpijo zaradi alkohola. Trenutke brez alkohola preživljam popolnoma enako, le da javnost ozaveščam o svoji odločitvi, in veliko znancev se je prav tako pridružilo tej akciji. Pohvalno!«

»Pridružujem se akciji. Vem, kaj je alkohol. Imela sem moža alkoholika in zakon je bil poln nasilja in strahu.« Dragica

»Sodelujem, ker se je pri štiridesetih moje življenje začelo vrteti okrog alkohola! Vsaka večerja, zabava, družabnost, dosežen cilj v službi, sprostitev je postala izgovor za kozarček ali pivo več, še več, preveč ... Po drugi strani pa se športno udeležujem, pazim na zdravo prehrano in razlagam ta malim, kako je alkohol škodljiv ... Nesmiselno. To ni sprejemljivo in niti zgled za družino. Dovolj je tega. Akcija! ... in po dveh tednih se počutim svež (tudi moralno) in poln energije!«

»Nisem vernik in ne sodelujem v akciji zaradi tega. Je lepa spodbuda, da vsaj v tem času izkusimo 0,0 alkohola. Vse se da delati z užitkom tudi brez njega.« Siniša

»Sodelujem pri akciji, predvsem zaradi tega, ker so bile tudi pri naših sorodnikih hude težave z alkoholom. Sama osebno nikoli nisem bila kaj dosti v povezavi z alkoholom, ker je na svetu veliko drugih stvari, ki ti lahko prinesejo nasmehe na obraz«

»To sem naredil prvič v življenju v dogovoru s partnerico. Ker tudi sicer ne popijem veliko, pogrešam samo kozarec dobrega vina ob kosilu.«

»Alkohol – občasna prekomerna zloraba v stiskah – mi je skoraj popolnoma uničil življenje, izgubil sem zaposlitev in razpadla je moja družina. Trenutno živim sam z vsemi težavami in se borim proti propadu, iščem nov smisel življenja.« Vojko

»Sodelujem prvič ... Podpiram in sočustvujem z ljudmi in družinami, ki trpijo zaradi alkohola.«

»Sodelujem zaradi tega, da se ne bi vsi drugi tako opijali od alkohola za pustovanje kot jaz.«

»Podpiram prijatelja, ki se pravkar zdravi zaradi odvisnosti od alkohola.«

»Meni kar paše, okolici in domačim pa verjetno malo manj.«

OBISK EVROPSKEGA KOMISARJA ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

Alenka Petek

Slovenijo je obiskal evropski komisar za človekove pravice, g. Nils Muižnieks. 20. 3. 2017 se je srečal s predstavniki nevladnih organizacij, med njimi tudi predstavniki Slovenske karitas, ki so mu predstavile svoje videnje kršenja človekovih pravic v Sloveniji. S strani Slovenske karitas sta se srečanja udeležila

Alenka Petek in Cveto Uršič. Predstavila sta revščino in ekonomsko prikrajšanost ljudi v Sloveniji. Poudarila sta, da se v zadnjem času med prejemniki v Karitas povečuje revščina zaposlenih ljudi. To negativno vpliva na otroke, na njihovo možnost pridobivanja dobre izobrazbe. Ogroženi so tudi upokojenci z nizkimi pokojninami, posebno vdove. Prav tako je še vedno ve-

lika brezposelnost med ljudmi v starosti od 45 let naprej, sploh med tistimi, ki so dlje časa brez zaposlitve in zato niso več konkurenčni na trgu dela. Komisar je ob zaključku svojega obiska podal poročilo v katerega je vključil tudi poglede in predloge Karitas. •

koper**ROMANJE V BERLIN**

Jožica Ličen

Letos na Občnem zboru ŠK nismo izpeljali ankete, v kateri bi bili prisotni vprašani, kam nas bo vodila romarska pot. Lansko leto je bila v anketi med romanjem v Bosno in Nemčijo razlika le za tri glasove, zato smo šli lani v Bosno, ob koncu poletja 2017 pa nas čaka Nemčija. Tako kot vedno je tudi tokrat namen našega romanja druženje karitativnih sodelavcev in njihovih najbližjih, spoznavanje evropskih mest in Marijinih svetišč ter ob pesmi in molitvi nabiranje moči za novo pastoralno leto.

Romanje bo od 20. do 23. avgusta z avtobusom iz več krajev škofije. Šli bomo že v nedeljo ponoči skozi Avstrijo do Berlina, kjer bomo ostali do srede zjutraj. Čaka nas veliko ogledov: Brandenburška vrata, pariški trg, sedež parlamenta, Aleksandrov trg, ki je nekoč predstavljal središče vzhodnega Berlina, pa Marijina cerkev in Rdeči rotovž, protestantska katedrala, državna opera, ogledali si bomo ostanke berlinskega zidu in še mnogo drugih znamenitosti. Vsak dan se bomo družili pri skupnem obedu in oltarni mizi. Zadnji dan bomo obiskali še Potsdam in nekatere druge kraje.

Cena romanja je 240 EUR, podroben program imajo voditelji DK, OK, ki tudi sprejemajo prijave. Ob čimprejšnji prijavi je treba plačati 50 EUR akontacije, ostalo lahko v dveh obrokih, pismo za nakazilo pošljemo po pošti. Informacije: jozica.licen@krc.si, 041 429 713.

ljubljana**TIPALI SMO
VASILJEVO JADRNICO!**

Ladka Hunjet

Od 17. do 24. februarja 2017 je v Sončni hiši Karitas v Portorožu potekal 21. zimski tabor za slepe in slabovidne Slovenije. V letoviškem kraju Portorož smo pozimi bivali prvič. Tudi na tem taboru smo srečevali zanimive ljudi, spoznavali okolico in se telesno ter duhovno okrepili.

Trije večeri so bili z našimi gosti glasbeno obarvani. Prvi je bil med nami kantavtor Aleksander Novak, ki nas je razvajal z mnogimi lastnimi skladbami. Nekatere ima posnete na dveh zgoščenkah. Širši javnosti se bo predstavil na slovenski popevki.

Obilo dobre volje je med nas natrosil Slavko Ivančič, znani glasbenik in pevec. Povabil nas je k sodelovanju in po prostoru so odmevale pesmi Tina, Solinar, Dober dan in še druge, ki jih poznamo.

Med nami je bila tudi harfistka Erika Frantar in smo prisluhnili angelskemu zvenu harfe. Iz svojega instrumenta je izvalila čudovite melodije, na koncu pa smo bili počaščeni še z

izjemno priložnostjo, da smo to »kraljevsko« glasbilo lahko potipali, ga naslonili na ramo in poskusili nanj zaigrati.

Obiskali so nas trije zdravljeni alkoholiki, Franjo, Jože in Marjan, ki so z nami podelili spomine na svoje trpke življenjske preizkušnje. Marjan nam je še posebej spregovoril o nastanku in delovanju terapevtske skupnosti Vrtnica, namenjene rehabilitaciji oseb, odvisnih od alkohola. Ob pomoči očeta Franca Prelca sta jo zasnovala s prijateljem Tomislavom in v njej še vedno delujeta kot laiška terapevta.

V sredo dopoldne smo gostili knjižničarko Špelo Pahor, ki ji je bil v zibelko položen dar za živahno pripovedovanje. Med drugim smo uživali ob zgodbi o sv. Juriju, ki je zavetnik piranske stolne cerkve ter samega

mesta, in ob poeziji pesnika in duhovnika Alojza Kocijančiča, ki je zelo občuteno opeval območje Istre. Spregovorila nam je tudi o Šavrinkah in nam pokazala zanimive pripomočke za ponazoritev zvokov morja in groma.

V soboto smo se odpeljali v Piran, kjer smo si ogledali znameniti minoritski samostan ter cerkev sv. Frančiška. Sprejel nas je prisrčni pater Pavel, ki nam je natančno opisal zgodovino obeh veličastnih stavb.

Za celodnevni izlet smo izbrali torek in se z avtobusom odpeljali do vasi Truške. Tam smo se najprej ustavili pri terapevtski skupnosti Vrtnica. Strokovna sodelavka Davorina nam je razložila, kako poteka delovni dan ljudi, ki so vključeni v to skupnost z željo, da bi se rešili iz krepljev alkoholizma. Potem smo si ogledali

14

še bližnjo cerkev sv. Kancijana, ki je znana po odlični akustiki. To smo preizkusili tudi s svojim petjem.

Nato smo se odpeljali še v Hrastovlje. Ogledali smo si znamenito cerkev Sv. Trojice, ki najbolj slovi po freski mrtvaški ples. Naš ples po okolici Portoroža se je tako zaključil. S tem pa potepanja še ni bilo konec, ker smo se naslednji dan v izolski marini srečali z Juratom, trenerjem in bratom jadrca Vasilija Žbogarja. Val veselja nas je preplaval, ko smo dobili dovoljenje, da lahko tipamo jadrnico, ki jo Vasilij uporablja za treninge. Seveda pa je beseda nanesla tudi na Vasilija in na tekmovalno jadranje. Izvedeli smo, da je njegov cilj na tekmi najhitreje in z najmanj napakami prejadрати od starta do cilja.

Vsak dan smo se rekreirali, zjutraj telovadili, hodili na daljše pohode ter en dan namenili kopanju v Žusterni.

Tudi na tem taboru smo poskrbeli za duhovnost. Zjutraj smo imeli hvalnice. V nedeljo smo se skupaj z domačini udeležili sv. maše, ki jo je vodil župnik Vinko, naša Danijela pa je obe berili prebrala v Braillovi pisavi. Po maši nam je gospod župnik lepo predstavil cerkev rožnovenske Marije. Med tednom je v kapeli Sončne hiše sveto mašo za nas dvakrat daroval oče Franc.

Poleg vseh dejavnosti se je našel čas tudi za branje. Prebrali smo ganljivo knjigo Nebesa so resnična.

Taborski teden se je hitro iztekel in zbrali smo se na zaključnem krogu, kjer smo izmenjali vtise. Spet se je pokazalo, da je bil tabor edinstven!

Prisrčna hvala vsem, ki so kakorkoli pomagali, da nam je bilo lepo! Še posebej pa se zahvaljujemo Škofijski karitas Ljubljana ter organizatorjem Marjetki, Urški in Primožu in naši mami Mileni, ki je poskrbela, da je Sončna hiša že zjutraj zadišala po svežem kruhu. •

ŽIVLJENJE NAM PONUJA NOV ZAČETEK

Alenka Petek

V začetku marca je v Portorožu potekalo že peto srečanje skupine sodelavcev Karitas, ki se izobražuje za svetovanje. Za nami je že polovica izobraževanja.

Izobraževanje smo začeli s prvim krogom, ki nas je popeljal na naša prejšnja srečanja. Spomnili smo se stvari, ki so se nam najbolj vtisnile v spomin in ki so pozitivno vplivale na naše spremembe. Po začetnem krogu smo s pričeli s temo tokratnega srečanja, ki je imelo naslov Jaz in moje telo.

Ulegli smo se na tla. Pod sabo smo začutili podlogo, pritisk telesa na podlago in občutili, kako nas tla nosijo. Sledila je samomasaža telesa. Začeli smo z obrazom in nadaljevali s tilnikom, rokami, trupom

in nogami. Čustva oblikujejo naše telo, zato so tudi vplivajo na to, kako smo oblikovali skulpturo. Na lastnem telesu smo podoživljali čustva veselja, žalosti, razočaranja, upanja. Po končani samomasaži smo v temi iz kosa gline oblikovali svoje telo. Z modeliranjem smo zaključili večer. Izdelkov nismo videli do naslednjega dne.

Nestrpno smo pričakovali naslednje jutro. Spraševali smo se, kaj bosta naša voditelja tokrat razbrala iz naših izdelkov. Presenečeni in začuden smo opazovali skulpture, ki so bile razstavljene na terasi. Nadaljnje delo je bilo povezano z našimi izdelki. Vsak udeleženec je pri vsaki figuri zapisal nadaljevanje stavka: Vidim ..., Zanimivo, da ..., Želim ti ...

Nato smo v manjših skupinah prebrali, kaj so nam o naših izdelkih sporočili drugi udeleženci. Sledila je analiza figur. Figuro, ki smo jo analizirali, smo postavili v sredino in si jo ogledali. Iz skupine smo izbrali udeležence, ki so zavzele držo figure, ki smo jo izdelali. Povedale so, kako se v tej drži počutijo, kaj vidijo, kaj jih obremenjuje, kaj teži, kaj bi morali spremeniti, da bi se bolje počutili. Nato je avtor skulpture ozaveštil vzroke za svoje stanje ter poiskal rešitve in strategije za drugačen, nov način svojega delovanja. Udeleženci smo se ob predstavitvi soočili s stiskami v sebi in poskušali ob pomoči skupine poiskati mehanizme za spremembo obstoječega stanja, ki nas ukaluplja. Skozi opis skulptur smo poskušali ozavestiti, kaj se v nas dogaja, kaj nas zaznamuje in kaj ovira v stikih in odnosih s drugimi. Opazovali smo dogajanje v našem telesu (preko vaj s telesom, oblikovanja gline, plesa in

petja, igranja vlog). Ta način dela nam je preko simbolne ravni omogočil vpogled v naše nezavedne vsebine.

Iz srečanja v srečanje se vedno bolj soočamo z nezavednimi stvarmi, ki nas določajo in nam, dokler jih ne ozaveštimo, onemogočajo videti vzroke naših težav. Preko ozaveščanja spoznavamo, kaj moramo oz. lahko spremenimo. Seveda pa svoje ravnanje in sebe lahko spreminjamo le sami.

Pri analizi figur smo se srečevali vsak s svojimi omejitvami. Nekateri so bili nezadovoljni s svojo trenutno situacijo, saj jih je delala čustveno otopele. Spet drugi so ozaveštili stalne konflikte z osebami in s tem pogojene težave v odnosih z njimi. Nekateri so se spopadali z različnimi oblikami strahu, negativno samopodobo. Vsem pa je bilo skupno dejstvo, da premalo skrbimo zase, da se preveč posvečamo drugim. Ugotovili smo, da se moramo začeti bolj spoštovati in ceniti. To je predpogoj za sprejemanje in spoštovanje drugih. V stalni skrbi za druge se je izredno težko osredotočiti nase. Naučili smo se odkrivati in prepoznavati lastne vire in omejitve, kar nam bo pomagalo spremeniti naučene vedenjske vzorce, ki nam povzročajo konflikte v sebi.

Oba intenzivna dneva dela na sebi smo zaključili s sv. mašo, kjer smo darovali svoje tesnobe, strahove in omejitve in prosili za pomoč in moč pri spreminjanju sebe. •

maribor

OBLETNICA BLAGOSLOVITVE
DOMA SV. LENARTA

Polona Šporin

V ponedeljek 27. februarja, smo se stanovalci, svojci, zaposleni in gostje zbrali v domski kapeli pri zahvalni sv. maši ob 9. obletnici blagoslovitve Doma sv. Lenarta.

Somaševanje je ob prisotnosti predsednika Nadškofijske karitas Maribor, upokojenega pomožnega škofa dr. Jožefa Smeja, lenarškega dekana in domskega duhovnika – kurata vodil upokojeni mariborski nadškof dr. Franc Kramberger, ki se je v homiliji med drugim zahvalil tudi vsem sostanovalcem in sodelavcem.

Prepeval je domski pevski zbor. Zbrane je pozdravil in nagovoril tudi direktor Zlatko Gričnik. Izpostavil je, da bo kmalu deset let, odkar je bil položen temeljni kamen tega doma. Na temeljni kamen je zapisano »Lepo in spoštljivo jima je stregel ...«. Poudaril je, da mora ta zapis biti vodilo pri našem bivanju in delu v domu, ter nadaljeval: »Ta zapis smo položili v temelje tega doma in iz tega temelja moramo izhajati vsi mi, zato se posebej zahvaljujem vsem stanovalkam in stanovalcem, da lepo in spoštljivo sobivate drug z drugim, kljub različnim željam in navadam. Vsem svojim sodelavcem, da lepo in spoštljivo izvajate svoje delo, bodisi v oskrbi bodisi v negi, in da lepo in spoštljivo sodelujemo s sodelavci ter tako rastemo v odnosu drug do drugega. In na koncu bi se rad zahvalil vsem gostom, svojcem in obiskovalcem, ki prihajate v naš dom, da znate lepo in spoštljivo pohvaliti delo, ki je zelo težko in zahtevno. Hvala vam. Prav tako se vam zahvaljujem, da nas znate lepo in spoštljivo bratsko opomniti na naše slabosti oziroma pomanjkljivosti, ki se nam pripetijo pri našem delu.« Na koncu je še izpostavil, da se moramo vsi zavedati, da le lep in spoštljiv odnos gradi domsko skupnost, kjer je sobivanje in delo udobno ter prijetno.

Odlomek iz homilije dr. Franca Krambergerja

Zgodovinski preobrat, ki smo mu bili priče, je rodil veliko novega tudi v Cerkvi na Slovenskem. Za našo nadškofijo je pomembna novost ustanovitev takratne Škofijske, sedaj Nadškofijske karitas. In v njenem okviru je zaživel naš Dom svetega Lenarta, ki obhaja danes 9. obletnico blagoslovitve ...

Na mizi Božje besede današnjega jubilejnega slavlja so bili trije pomenljivi odlomki Svetega pisma. V prvem berilu smo poslušali o kralju Salomonu, ki se je zahvaljeval Bogu za njegovo dobroto. Hvaljen Bog, ki svojemu ljudstvu vsakokrat nakloni, kar potrebuje.

... Nazadnje je iz hvaležnosti naročil vsemu narodu: »Vaše srce naj bo popolnoma vdano, da boste hodili po njegovih zakonih in izpolnjevali njegove zapovedi.« Lepa zahvala kralja v imenu vsega naroda!

Podobno zahvalo bi lahko izrekli tudi mi ob devetletnem jubileju našega doma. Koliko dobrega je bilo storjenega v teh letih! Koliki so našli tukaj svoj drugi dom, ne da bi pozabili na svoj prvi dom. Koliki so bili in smo deležni popolne oskrbe na večer svojega življenja v tem Domu. Zaradi sedanjih razmer v naši družbi marsikdo ne bi bil deležen tolike pozornosti in pomoči doma med svojimi domačimi, kakor je tukaj med svojimi sovrstniki. Najrazličnejše dejavnosti v Domu, in teh je cela vrsta, razodevajo, da varovanci nismo osamljeni, zapuščeni, odpisani, marveč smo kljub telesni nemoči še vedno delavni in potrebni. Ko gledamo 9-letno zgodovino doma, nam ne preostane nič drugega, kakor da po zgledu Salomona rečemo: »Hvaljen bodi Bog!« in zapojemo pesem zahvale: Tebe, Boga, hvalimo! ...

... Svojih besed na današnji praznik ne bi mogel lepše skleniti, kakor z Jezusovimi besedami; ki je svojim učencem in po njih tudi nam rekel: »Vi ste luč sveta. Ne more se skriti mesto, ki stoji na gori. Svetilke tudi ne prižigajo in ne postavljajo pod mernik (pokrov), marveč na svetilnik, da sveti vsem, ki so v hiši« (prim. Mt 5,14-15). Dom sv. Lenarta ne stoji na gori, vendar se ne more skriti, je luč v Lenartu, še več: luč na svetilniku Nadškofijske Karitas in sveti daleč na okrog, ne samo vsej mariborski nadškofiji, marveč vsej Cerkvi na Slovenskem.

Naj ta luč nikoli ne ugasne! Amen.

UTRINKI IZ VDC MURENČKI

Mirjana Cvetič

Sodelovanje v lokalni skupnosti

Za nami je še en ponedeljek. Prijeten, kljub kislemu vremenu in dežnim kapljam, ki so nas že od jutra spremljale na poti. Radi imamo ponedeljke, čeprav je

to verjetno težko razumeti. Za nas so drugačni, bolj pestri, nevsakdanji in čas kar prehitro steče. To je dan, ko imamo v VDC Murenčki kuharsko delavnico – sami si pripravimo kosilo, pred tem pa gremo seveda še v nabavo v trgovino. Nato gremo v Dnevni center aktivnosti (DCA) v Marjeto na Dravskem polju, kjer se vključujemo v različne aktivnosti. DCA deluje pod okriljem Občine Starše in je namenjen druženju in aktivnemu preživljanju prostega časa starejših pa tudi mlajših občanov iz vseh vasi v občini. Center ponuja veliko dejavnosti, ki omogočajo ohranjanje telesnih, miselnih in socialnih veščin.

Mi se že več mesecev vključujemo v delavnice aromaterapije, kjer na osnovi eteričnih olj izdelujemo različne produkte, od mazila proti prehladu do pilin-ga za telo, presnih sladici, mila za odstranjevanje ma-dežev in še mnogo različnih izdelkov. Udeležili smo se delavnice oblikovanja glin in izdelali čudovite fi-gurice, kljub temu da za vse nismo vedeli, kaj točno predstavljajo. Poslušali smo potopisno predavanje S kolesom po Ameriki in se navdušili nad lepotami dežele z druge strani Atlantika ter nad pogumom in vztrajnostjo predavatelja, ki mu je uspel tak podvig.

Veliko je aktivnosti in veseli smo sodelovanja. Prav tako smo veseli, da nas vedno lepo sprejmejo, da

naši uporabniki radi gredo na njihove dejavnosti in je druženje med generacijami prijetno in dobro.

S ponosom lahko povemo, da smo znotraj celo-tne občine zelo lepo sprejeti in nas ljudje poznajo ter velikokrat tudi obiščejo. Deležni smo različnih donacij in daril. Župan nam je med drugim podaril računalnik za uporabnike, štedilnik, pa karte za kopanje v Ter-mah Ptuj ... Sodelujemo z lokalno organizacijo RK, ki je že več let organizirala skupno druženje z Zavodom Hrastovec, kjer biva njihov občan, ki mu enkrat letno pripravijo obisk v domačem kraju.

Vsako leto se s stojnico predstavimo na občinski prireditvi Pozdrav jeseni in moram povedati, da je ve-dno dobro obiskana in uporabniki korektno predsta-vljajo in zastopajo Zavod Karion in Karitas.

Seveda ob tem ne smem pozabiti sodelovanja z domačim g. župnikom, tako ob obiskih sv. maše kot tudi drugače. Nikoli ne pozabi na naše uporabnike ob praznikih, vesel je našega obiska, mi pa skupnega druženja in klepeta ob čaju.

Kljub temu da je naš center majhen, z malim šte-vilom uporabnikov, je naša sprejetost in sodelovanje v lokalni skupnosti zelo veliko. Želimo si, da bi ostalo vsaj tako oziroma bi stkali še trdnjšo in bolj preplete-no medsebojno mrežo. •

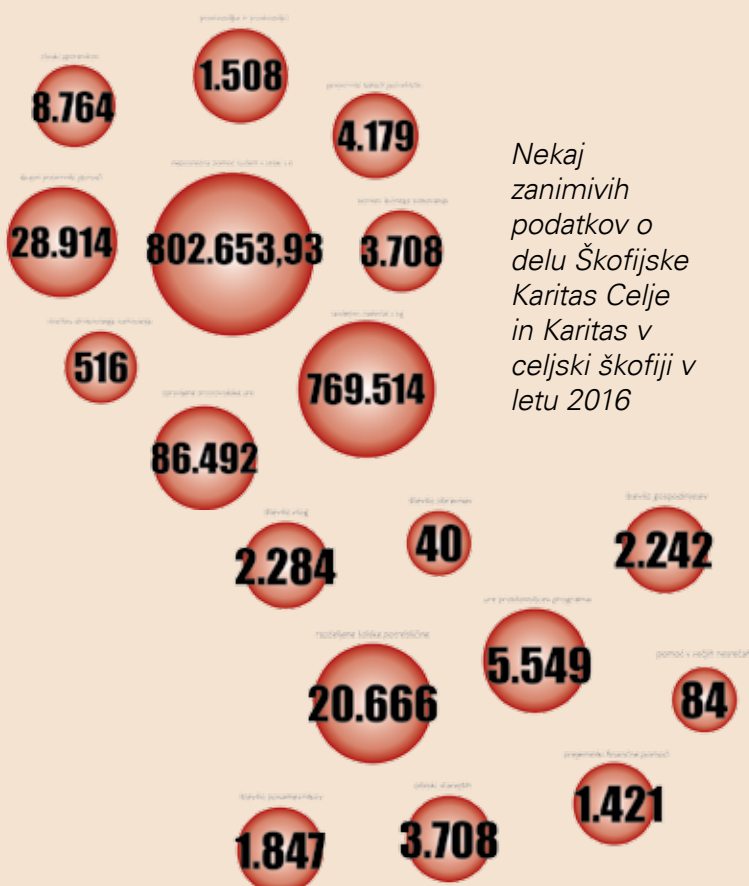
poročila mreže karitas

VARUJMO, KAR NAM JE ZAUPANO

Metka Šumej, Miha Lenarčič

Karitas v celjski škofiji v letu 2016

Mreža Karitas, razporejeno po vsej celjski škofiji, bi lahko primerjali s pajkovo mrežo. Ne le vizualno, ka-kor so razpredene ŽK po celotnem območju, temveč predvsem strukturno, glede na moč, ki jo mreža ima. Skoraj nevidne svilene niti pajkove mreže, ki so tanjše od lasu in so videti zelo krhke, a skupaj tvorijo struktu-ro, katere trdnost je primerljiva z jeklom. In takšna je tudi mreža Karitas. Včasih na videz skromna, majhna, skoraj nevidna dobra dela posameznika - sodelavca skupaj v združenih močeh 1.508-ih sodelavcev dobi-jo ogromne razsežnosti. Vsi ti sodelavci ŽK s svojimi izkušnjami, pogumom, rahločutno pozornostjo in z veliko mero potrpežljivosti pomenijo izjemno moč pri premagovanju revščine, stisk in osamljenosti. Ubla-žiti lakoto, obleči, poravnati dolgove, obdarovati, dru-žiti, pregnati dvome, ogreti srca in vrniti nasmeh na ustnice. S svojim delom sodelavci Karitas obišče-mo tudi ljudi, ki živijo v najbolj oddaljenih krajih, ljudi, ki

*Povezani v agape
bomo zmogli
obvarovati in
ohraniti, kar skupaj
negujemo že 10 let.*

ne zmorejo sami poiskati pomoči. Le z združenimi močmi in srčnostjo lahko varujemo in ohranjamo, kar nam je zaupano. In zaupano nam je veliko, ogromno. 28.914 zgodb preizkušenj, strahov, skrbi, krivic, pričakanj, upanj, želja. 28.914 življenj. •

KARITAS – MOTOR IN IKONA V ŽUPNIJAH IN CERKVI

Jožica Ličen

Utrinki iz občnega zbora Škofijske karitas Koper

Občni zbor ŠK Koper je v statutarjem delu tak, kot določa Statut, toda srečanje in druženje sodelavcev iz celotne Koprške škofije ima tudi duhovni, družabni in prijateljski čar. Na takem srečanju se pogosto zgodi, da se pozdraviš, objameš in istočasno vprašaš, kdaj in kaj je treba postoriti. Zaradi razpršenosti naše škofije in vse bolj pogoste elektronske komunikacije še bolj potrebujemo osebni stik, ki smo ga v Vipavi v polnosti izkoristili. Zato le nekaj utrinkov:

- S škofom Jurijem so pri sveti maši somaševali poleg ravnatelja tudi duhovniki, ki so neposredno, kot predsedniki dekanijskih in območnih Karitas, vpeti v duhovno oblikovanje sodelavcev. Škof Jurij je sodelavce Karitas primerjal z motorjem in ikono v župnijah in Cerkvi.
- Ravnatelj Slavko je že zbornik primerjal z oglealom, smerokazom, pohvalo, inšpektorjem, prospektom, predvsem pa z ikono Usmiljenega Samarijana. Sam je predstavil nekaj podatkov, vendar je pri posameznih programih izževal ključne sodelavce, ki sodelujemo pri pomoči otrokom, družinam, brezdomcem, starejšim, v Samarijanu, pa tudi na materialnem in finančnem področju.
- Pri delovanju območnih in dekanijskih Karitas, ki v posamezni dekaniji in območju združujejo vse župnijske Karitas in tudi pomagajo ljudem tudi tam, kjer ŽK niso ustanovljene, smo izpostavili problematiko v vseh 13 centrih Karitas. Ugotavljamo, da so pogoji, razen nekaj izjem, pomanjkljivi za dobro

delo sodelavcev kakor tudi za spoštljiv sprejem ljudi v stiski, da ne govorimo o različnih zahtevah inšpekcijskih služb, ki nas obiskujejo.

- Mlada Karitas ni utopija, temveč realnost. Animatorji in otroci iz programa Popoldan na Cesti so ponovno dokazali, da bodo dediči naše ljubezni do bližnjega. Pred kosilom so se znašli pred nami in Tatjana jih je animirala do te mere, da so nam od ust do ust izpovedali Pavčkovo pesem, pa tudi eno čisto svojo. Naredili so nam tudi darilo – obešek za ključke z znakom Karitas –, ki smo ga dobili prav vsi, ne kar tako, temveč prijazno in s pogledom v oči.
- Pri kosilu so nas s svojim nastopom počastili otroci in mladi iz župnije Col s kulturnim programom. Duhovne in ljudske pesmi so povezali z recitacijo, kar bi lahko na kratko poimenovali »ljubezen je dobrotljiva«.
- In prav na koncu nam je ravnatelj za popotnico pripravil duhovno okrepčilo. Spomnil nas je, da je veliko govora o spremljevalnih ukrepih, ki jih namenjamo ljudem v stiski. Vse premalo pa se zavedamo, da imamo tudi mi Nebeškega Očeta, ki nas spremlja na vsakem koraku, da imamo vsi Mater Marijo, ki posreduje naše prošnje in potrebe svojemu Sinu, da imamo vsi Angela varuha, ki nam stoji ob strani.

Tako okrepljeni se vračamo v svoje okolje, med sodelavce in med svoje ljudi, ki jim želimo po najboljši moči pomagati ter biti še naprej motor in ikona krajevnih Cerkve.

Opravljen delo na področju Škofijske karitas Koper v letu 2016

Škofijska karitas je pripravila zbornik, v katerem so opisani posamezni programi in število ljudi v stiski, ki so skozi te programe prejeli pomoč. Zbornik vsebuje tudi načrt dela za leto 2017 in obsega 131 strani ter je verodostojen dokument za predstavitev delovanja škofijske, dekanijskih, območnih in župnijskih Karitas na nacionalnem in lokalnem nivoju, saj so prisotni sodelavci, ki imajo po Statutu Škofijske karitas Koper pravico do glasovanja z dvigom rok, to tudi potrdili. Zato le nekaj podatkov:

Škofijska karitas Koper ima poleg 6 redno zaposlenih strokovnih delavcev tudi 1.187 stalnih in 1.409 občasnih prostovoljcev, ki so v letu 2016 opravili 113.575 ur prostovoljnega dela.

POMOČ DRUŽINAM IN POSAMEZNIKOM:

2.041 družin in 1.082 posameznikov je v centrih Karitas prejelo materialno pomoč. Razdeljene je bilo 582 ton hrane in higienskega materiala ter veliko oblačil in obutve. Finančno pomoč pri plačilu položnic je prejelo 370 oseb v znesku 122.755 EUR. Spremljanje

prejemnikov pomoči je razvidno tudi iz tega, da je bilo z ljudmi v stiski opravljenih 24.484 pogovorov. Konkretna pomoč družinam in posameznikom na vseh nivojih je znašala 640.755. EUR.

POMOČ OTROKOM je tekla na dveh nivojih:

- 963 družin s 1.209 šolarji je prejelo pomoč pri nakupu šolskih potrebščin, v posvojitve na razdaljo je vključenih 114 otrok. Skupna pomoč otrokom je bila 110.202 EUR.
- 168 otrok je skozi vse šolsko leto obiskovalo program učne pomoči Popoldan na Cesti. Poleg strokovne delavke je sodelovalo še 115 večinoma mladih prostovoljcev. V poletnem času pa so bili tabori v Soči in Portorožu.

POMOČ STAREJŠIM je v glavnem tekla na ravni župnijskih Karitas, kamor spadajo obiski, romanja, družabna srečanja, druženje in tudi konkretna pomoč. Iz zbranih poročil je razvidno, da se je tovrstna pomoč dotaknila 17.533 ostarelih, bolnih in drugače prizadetih.

BREZDOMCI so poleg materialne pomoči bili v centrih Karitas oskrbovani s higienskim sklopom, hrano in podporo v Bertokih, kjer jih je bilo povprečno 85 mesečno, v Hiši Malorca v Ajdovščini pa jih je bivalo mesečno v povprečju 10.

ZAVOD KARITAS SAMARIJAN je ustanovila Škofijska karitas Koper za izvajanje specifičnih programov:

- Materinski dom v Solkanu in Šempetru je nudil zavetje 36 ženskam in otrokom.
- Varna hiša je sprejela 5 žensk in 1 otroka.
- V Medgeneracijske skupine je bilo vključenih 339 oseb vseh generacij.
- Vrtnica, socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom, je pomagala 39 uporabnikom, od tega jih je 19 bivalo v skupnosti.

Za pomoč ljudem v stiskah smo izvajali različne programe, s katerimi smo tudi zbirali sredstva in opozarjali na problematiko. Z veseljem ugotavljamo rahel padec števila ljudi v stiski, ki so se k nam obračali po pomoč na vseh področjih, je pa res, da so tisti, ki so ostali, potrebni več pomoči, kot so je bili v preteklosti.

VIRI za delo: glavni vir je prostovoljno delo sodelavcev Karitas. Če bi te ure preračunali po normativih, ki jih določa Zakon o prostovoljstvu, bi dobili znesek 1.081.208 EUR. Finančni viri pa so akcije Karitas, prispevki MDDSZ, FIHO, hrana EU, podpora lokalnih skupnosti in nabirke po župnijah, kar zneso na vseh nivojih 1.089.570 EUR.

Hvala Bogu za milost služenja! •

HVALA, DA NAS S SVOJIM DELOVANJEM VZGAJATE ZA POMOČ LJUDEM

Polona Miklič

Utrinki iz Občnega zbora Škofijske karitas Ljubljana

»Delovanje Karitas ne more sloneti na človeških merilih. Zakaj bi svoj čas daroval za ljudi, ki jih sploh ne poznam? Zakaj bi poslušal vprašanja ljudi, ki ne sodijo v krog mojega zanimanja in moje ljubezni? Zakaj bi prenašal pakete s hrano za tiste, ki mi morda za to ne bodo nikoli hvaležni? Zakaj bi poslušal pritoževanje in velikokrat tudi žalitve ljudi, o katerih ne vem nič drugega, kot da so potrkali na vrata naše Karitas in da najbrž potrebujejo pomoč? ...

Zato, dragi člani Karitas, se vam danes zahvaljujem, da delate nekaj, česar po logiki tega sveta ne moremo utemeljiti. Človeško sklepanje bi ravnanja nekoga, ki je sodelavec Karitas, ne potrdilo. Toda Bog je izven človeškega sklepanja. Kakor je sv. Jožefa spodbudil, da je sprejel k sebi Marijo, spodbuja tudi nas, naj sprejmemo k sebi ljudi, ki z nami nimajo nič skupnega, potrebujejo pa pomoč.

Dragi člani Karitas, hvala vam za vse. Hvala vam, da nas s svojim delovanjem vzgajate za pomoč ljudem, za katere mislimo, da bi jih morali odsloviti. Naj zgled vaše zvestobe med nami nikoli ne ugasne,« je v pridigi nadškof Stanislav Zore nagovoril prostovoljce Škofijske karitas Ljubljana, ki so se 18. marca 2017 zbrali pri sveti maši v ljubljanski stolnici.

V dvorani Teološke fakultete smo prisluhnili predavanju dr. Igorja Bahovca **Kam papež Frančišek vodi Cerkev in kaj to pomeni za karitativno delo.**

Med drugim je povedal: »Brez dvoma je eden njegovih najbolj značilnih poudarkov, da si močno želi ubogo Cerkev za uboge, Cerkev, ki je blizu vsem, zlasti pa ubogim. A papež s tem ni mislil na to, da je tre-

ba o tem govoriti, ampak da to živimo in da je to, kar govorimo in kar živimo, v bistvu isto, brez dvoličnosti.»

Naše sobotno druženje je popestril in obogatil nastop Kulturno-umetniškega društva Židan parazol iz župnije Vič, ki zase pravijo, da so ljudje židane volje, ki jih družijo želja po plesu, petju in ohranjanju kulturne dediščine. Najpomembnejša pa sta seveda druženje in dobra volja, skratka, »da se imajo fajn«, in s tem motom so v soboto napolnili polno dvorano na Teološki fakulteti.

Ob letošnjem občnem zboru smo se želeli zahvaliti vsem, ki so in še sodelujejo pri organizaciji in izvedbi taborov slepih, ki potekajo že več kot 25 let, natančneje od leta 1990, ko je v Tinjah na Pohorju potekal prvi tabor. Njihov idejni vodja je bil gospod Jure Svoljšak, vzgojitelj v Centru za slepo in slabovidno mladino Škofja Loka. K organizaciji taborov je leta 1994 pristopila tudi Škofijska karitas Ljubljana, ki jo je takrat vodil gospod Stane Kerin. Tabor je podprla tako finančno kot z duhovnimi vsebinami.

»Glavni smisel taborov je v tem, da slepi, spremljevalci in okolica spoznajo, da je drugačnost, ki je v posamezniku, bogastvo, ki dela svet zanimiv. Drugačni ljudje so potrebni za ta svet, saj nas vedno znova nagovarjajo k hvaležnosti in pomoči drugim. Le v enkratnosti vsakega posebej lahko svet stremi k popolnosti.«

Primož Ogrin, organizator tabora •

Delo v letu 2017

Najpomembnejša vidika našega dela sta konkretna pomoč in stik z ljudmi v stiski. Psihosocialna pomoč v obliki pogovorov, usmerjanja in svetovanja ter materialna pomoč vključujeta vse družbene skupine, družine, posameznike, otroke, starejše, bolne in invalide, begunce, tujce in azilante.

Župnijske Karitas so v preteklem letu družinam namenile 281.013,02 €, posameznikom 53.271,57 €, otrokom 101.990,75 €, brezdomcem 28.117,83 € in starejšim 82.384,23 €.

Na **Škofijski karitas Ljubljana** pa smo namenili 199.836,78 € za nakup hrane, razdelili za 350.000,00 € podarjene hrane, za 477.834,56 € evropske hrane ter 171.750 kg jabolk. Skupno je to pomoč prejelo 29.515 prejemnikov.

Pomoči pri plačilu položnic je bilo deležnih 685 družin iz 62 ŽK, skupna vrednost pomoči je znašala 101.961,85 €, iz sredstev, zbranih po namenu za točno določene stiske in družine, smo še dodatno pomagali v višini 19.178,79 €, pomoč pri nakupu kurjave v višini 62.250,00 € pa je jeseni v okviru akcije Družina prejelo 275 družin in posameznikov iz 54 ŽK.

Z boni za nakup šolskih potrebščin in delovnih zvezkov v višini 101.060,00 € smo vstop v novo šolsko leto olajšali 2.115 šolarjem, dodatno pomoč v skupni višini 6.041,20 € pa so otroci prejeli preko programa Botrstvo.

Pomemben vidik naše pomoči je tudi pomoč starejšim, tako materialna kot nematerialna. Slednja poteka predvsem na ravni župnij. Srečanj za starejše v organizaciji ŽK se je v preteklem letu udeležilo 5.949 oseb, prostovoljci pa so na domu ali v domovih za ostarele obiskali 11.548 starostnikov, kar je bilo 41.532 obiskov v vsem letu. V letu 2016 je bilo v različne programe pomoči vključenih 18.700 starejših oseb.

Celotna realizirana pomoč s strani Škofijske karitas Ljubljana ter župnijskih Karitas je v letu 2016 znašala 2.479.003,12 € (vključno z evropsko hrano, jabolki iz ruskega embarga, podarjeno hrano, podarjenimi zvezki in šolskimi potrebščinami ter oblačili), skupno pa je bilo različnih oblik tako materialne kot nematerialne pomoči na območju delovanja Škofijske karitas Ljubljana deležnih 56.541 oseb.

Tudi v preteklem letu smo podprli zimski in poletni tabor slepih, delovni tabor dijakov Škofijske klasične gimnazije v Bosni in sofinancirali sarajevsko ljudsko kuhinjo Jelo na kotačima.

V ljubljanski nadškofiji je v letu 2016 3.900 prostovoljcev skupaj opravilo skoraj 209.500 ur prostovoljnega dela. Ob tej priložnosti se je generalni tajnik ŠKL g. Jože Kern zahvalil vsem prostovoljcem tudi za vse obsežno administrativno delo, ki ga opravijo in je za naše delovanje in za zagotavljanje financiranja nujno potrebno. Posredno prav to omogoča tako zajeten obseg finančne, materialne in svetovalne pomoči, ki nas, zajeta v skupna poročila, navdaja s hvaležnostjo in zadovoljstvom. •

ŠIRITE LJUBEZEN

Darko Bračun

Plenumsko srečanje Karitas mariborske nadškofije

Sodelavci in prostovoljci Karitas mariborske nadškofije so se kakor vsako leto zbrali drugo soboto v mesecu marcu v mariborski stolnici na rednem plenumskem srečanju. V letošnjem letu so še posebej želeli izpostaviti služenje kot pot usmiljenja, ki ga je

22

živela sv. Mati Terezija. Tako so se na plenurnem srečanju pod geslom »Širite Ljubezen«, ki ga je izrekla svetnica iz Kalkute, najprej zbrali pri sv. maši v mariborski stolnici, ki jo je ob somaševanju duhovnikov vodil mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikel, kjer so se zahvalili za dar služenja ter prosili blagoslova pri karitativnem delu v mariborski nadškofiji.

- ukrep EU na trgu s svežim sadjem in zelenjavo
- dejavnost razdeljevanja hrane iz sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)

- šolske potrebščine
- Socialnovarstveni programi:
- sprejemno informacijska in svetovalna pisarna
- terapevtsko-pripravljalni center Maribor
- sprejemališče za brezdomce,
- ambulanta za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico – Maribor
- materinski dom Mozirje - Žalec
- zavetišče za brezdomce – odprti tip
- ljudska kuhinja Betlehem

Po sv. maši je sledilo plenurno srečanje. Poleg vidnejših gostov (predstavnikov lokalne skupnosti, sorodnih društev ter strokovne javnosti) so sodelavci in prostovoljci mariborske Karitas v osrednjem delu prisluhnili pričevanju župnika Marka Trošta iz Niša, ki soupravlja tudi župnijo v Aleksincu, kjer je cerkev posvečena sv. Materi Tereziji. Župnik Marko je spregovoril o »Ljubezni«, sv. Materi Tereziji, ki je bila sposobna ne zgolj videti križ, temveč tudi človeka na križu. Poudaril je, kako pomembno je, da sodelavci Karitas ne vidimo v svojem delu samo križa, temveč človeka. Kajti ko križ postane oseba, do njega ne moremo več postopati v rutini, temveč se moramo z njim srečati, postane naš brat in sestra v stiski.

V nadaljevanju plenurnega srečanja so bila predstavljena poročila župnijskih Karitas, Nadškofijske karitas Maribor, Zavoda Karion ter Doma sv. Lenarta.

Predstavitev Nadškofijske karitas Maribor

NŠKM aktivno deluje na dveh področjih, in sicer v humanitarni dejavnosti ter socialnovarstveni dejavnosti.

Humanitarni programi:

- pomoč socialno ogroženim
- humanitarno skladišče
- donirana hrana
- pomoč Romom
- letovanja v Portorožu

Delo ustanov NŠKM

Pod okriljem Nadškofijske karitas Maribor delujeta Zavod karitas za oskrbo, nego in socialo (Zavod Karion) in Dom Lenart, d. o. o., ki na podlagi podeljene koncesije izvajata storitve institucionalnega varstva.

Zavod Karion od leta 1996 v Slovenskih Konjicah opravlja storitve vodenja in varstva za 8 odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Z letom 2004 je začel opravljati tudi storitev institucionalnega varstva starejših v Domu sv. Eme v Šentjanžu pri Dravogradu. Kapaciteta doma je 21 stanovalcev. V začetku leta 2008 je zavod pridobil dodatni koncesiji, in sicer za delovno varstvo 8 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v Staršah in za celodnevno varstvo za 9 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v Slovenskih Konjicah (bivalna skupnost). Oktobra 2008 je zavod pridobil koncesijsko pogodbo za izvajanje institucionalnega varstva starejših – Dom Velika Polana za 66 stanovalcev.

Ponudba Doma sv. Lenarta obsega: institucionalno varstvo starejših (150 koncesijskih mest) ter oskrbovana stanovanja (40 enot različnih velikosti).

Poročilo o delu Nadškofijske karitas Maribor v letu 2016

V letu 2016 smo v okviru programa Pomoč socialno ogroženim realizirali 9.170 obravnav – podanih prošenj, sprejetih telefonskih klicev, posredovanja splošnih informacij.

V informacijski pisarni je bilo v tem obdobju sprejetih 5.829 klicev ljudi, ki so na nas naslovili vprašanje in prošnje o možnosti pomoči, ki jo potrebujejo. V informacijsko-svetovalni pisarni je bilo sprejetih 3.341 prosilcev. Z vsemi je bil opravljen prvi socialni pogovor in nudene splošne informacije. V 521 primerih smo ljudi v stiski napotili k ustreznim vladnim in specializiranim nevladnim organizacijam.

Rešili smo 486 prošenj za poplačilo položnic in računov. Razdelili smo 2.501 prehrabni paket med 4.831 prejemnikov pomoči. Pripravili smo 1.900 paketov z oblačili in obutvijo, rešenih je bilo 96 prošenj za pohištvo, belo tehniko.

Ljudska kuhinja Betlehem: 19.565 razdeljenih kosil med 223 unikatnih uporabnikov – dnevno med 50 in 70 obrokov.

Z izvajanjem programa Donirana hrana smo na Nadškofijski karitas Maribor pričeli 1. 10. 2010. V tem času je bilo v program vključenih 86 unikatnih uporabnikov, od tega 64 % družin in 36 % posameznikov. Skupaj to pomeni 223 oseb. Podarjena količina prejetih živil je omogočala, da smo lahko po vnaprejšnjem fiksnem razporedu vsakodnevno vključili do 15 prejemnikov – družin ali posameznikov.

Skupaj smo v centralno skladišče Nadškofijske karitas Maribor sprejeli 493 ton hrane iz Evropskega sklada in jo razdelili preko mreže 66 ŽK ter z njo pomagali 16.985 osebam.

V okviru ukrepa Evropske unije na trgu s svežim sadjem in zelenjavo za materialno pomoč najbolj ogroženim družinam in posameznikom v Sloveniji smo na Nadškofijski karitas Maribor sprejeli in preko mreže župnijskih Karitas razdelili 120 ton jabolk v skupni vrednosti 93.069,13 €.

Socialnovarstveni programi v letu 2016:

- zavetišče za brezdomce – odprti tip: skupno 8.573 nočitev, 73 unikatnih uporabnikov
- sprejemališče za brezdomce: 140 unikatnih uporabnikov
- ambulanta za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico Maribor: 392 obravnav pri splošnem zdravniku/specialistu in 45 obravnav pri zobozdravniku. Medicinska sestra je opravila 814 telefonskih pogovorov – informacijsko-svetovalni ali pogovor v sklopu iskanja rešitev za uporabnika (predvsem z ustanovami) ter 71 komunikacij preko e-pošte. Ambulanto je obiskalo 117 unikatnih uporabnikov. Darovalci so podarili 2.842 kg zdravil, ki so bila ustrezno vodena.

- materinski dom Mozirje – Žalec: skupno 5.728 nočitev, vključenih 19 žensk z 21 otroki

Predstavitev in pomoč župnijskih Karitas na področju nadškofije Maribor v letu 2016

Karitas v mariborski nadškofiji združuje 92 župnijskih Karitas v katerih deluje 1.314 prostovoljcev, od tega je 66,99 % rednih prostovoljcev in 34,01 % občasnih. Največ prostovoljcev, 57,31 %, je starejših od 60 let, 34,13 % jih je v starosti 30–59 let. Med prostovoljci je tudi 3,68 % mlajših od 18 let.

V letu 2016 so skupaj opravili 78.017 ur prostovoljskega dela ter pomagali 20.495 ljudem v stiski.

Med prejemniki pomoči, ki so jim ŽK pomagale, je največ družin: 3.407 družin, ki skupaj štejejo 10.715 družinskih članov. Med družinami so bile tudi romske in migrantske družine. ŽK družinam najpogosteje pomagajo s hrano in higienskimi pripomočki, sledi pomoč pri plačilu položnic, laično svetovanje ter druga materialna pomoč. ŽK so za materialno pomoč družinam skupno namenile 47.749,42 €.

ŽK so posameznikom najpogosteje nudile materialno pomoč v obliki paketov s hrano, ozimnico in higienskimi potrebščinami ter plačilom položnic. V obliki nematerialne pomoči so ŽK posameznikom najpogosteje pomagale v obliki laičnega svetovanja. Finančna vrednost pomoči, ki so jo ŽK v letu namenile posameznikom, znaša 16.690,02 €. Največji delež, 41,95 %, so namenile za plačilo položnic in računov, in sicer v skupni vrednosti 7.002,11 €.

S šolskimi potrebščinami, pri plačilu stroškov, povezanih s šolanjem ali strokovno vodenim letovanjem za otroke, vključitvijo v druge strokovno vodene delavnice, z obdarovanjem za Miklavža ali organizacijo učne pomoči so ŽK pomagale 6.030 otrokom. Finančna vrednost pomoči, ki so jo ŽK namenile posebej za otroke, znaša 31.917,32 €.

ŽK so pomagale 4.601 starejši, bolni ali ovirani osebi ter 1.434 osebam, ki živijo same (samski, vdovci, razvezani). ŽK so jim materialno pomoč najpogosteje nudile s prehrabnimi paketi, ozimnico in higienskimi potrebščinami.

Srečanje za starejše je organiziralo 67 % ŽK, skupno se jih je udeležilo 3.408 ljudi. 72 % ŽK vrši obiske na domu in v bližnjih domovih za starejše. ŽK so v letu 2016 realizirale 6.711 obiskov na domu, kjer je bilo vključenih 2.910 ljudi, in 5.670 obiskov v domovih za starejše, kjer je bilo vključenih 1.733 ljudi. Za pomoč starejšim so ŽK namenile 37.528,97 €.

Celotno vsebinsko in finančno poročilo NŠKM je predstavljeno v Plenumski knjigi 2017.

Na mariborski Karitas največje stiske opazamo v tistih primerih, ko družine in posamezniki ne morejo poravnati osnovnih položnic za nujne življenjske potrebe (najemnina, elektrika, voda, ogrevanje ...)

druge sprotne obveznosti. Veliko je brezposelnih, ki jim je poteklo nadomestilo in sedaj prejemajo denarno socialno pomoč in otroške dodatke.

Na vrata trkajo tudi zaposleni, ki se le s težavo prebijajo iz meseca v mesec. Vse več je upokojencev, ki kljub skromnosti težko preživijo s prejeto pokojnino. Vse pogosteje opažamo, da imajo številni iskalci pomoči tudi težave s telesnim in duševnim zdravjem. Opažamo tudi povečano povpraševanje po oblačilih in drugih rabljenih artiklih (posteljnina, posoda, igrače).

24

Pred sodelavce Karitas se postavljajo poleg rednega dela tudi druge oblike stisk in težav, ki jih prinaša vsakdanje življenje. Različne elementarne, naravne nesreče, pojav množičnih migracij, vprašanje integracije, nove oblike socialne izključenosti, šibka socialna klenost ... Vse to so vprašanja, na katera bo morala Karitas jasno odgovoriti v okviru poslanstva ter konkretne sistemske urejene pomoči. Zato je prvi predpogoj odprtost, povezovanje in vzajemna pomoč s ciljem pravične pomoči tistim, ki so se zaradi takšne in drugačne okoliščine znašli v stiski in potrebujejo pomoč širše skupnosti. NŠKM stopa v 28. leto organiziranega karitativno-humanitarnega in socialnega dela v mariborski nadškofiji. Poleg odlično udejanjenega dela pri zmanjševanju in blažitvi materialne ogroženosti vse bolj stopamo z raznimi oblikami pomoči družabništva, srečanj, obiskov na pot spremljane psihosocialne pomoči in zmanjševanja socialne izključenosti. Obiski starejših, učna pomoč, različne skupine in delavnice, mlada Karitas, nega bolnih in onemoglih na domu ... Sodelavci in prostovoljci Karitas ste te temelje že položili. Na vseh nas je, da jih sistemsko umestimo in približamo tistim, ki potrebujejo to obliko pomoči, oz. sprejmemo v družino solidarnosti in medsebojne pomoči vse, ki v sebi gojijo karizmo služenja bližnjemu.

Hvala, drage sodelavke in sodelavci mariborske Karitas, za vsak vaš trenutek, dar srca za njega, ki je v težavi ne samo uporabnik, temveč brat ali sestra, moj bližnji v stiski. •

PORAST SKUPIN ZA STAREJŠE

Karlo Smodiš

10. plenum Škofijske karitas Murska Sobota

»Cerkev ne more biti brez karitativne dejavnosti in karitativne dejavnosti ne more biti brez Cerkve. Cerkev in Karitas – obe sestavljata nerazdružljivo celoto,« je v soboto, 4. marca, pri maši na plenumu Škofijske karitas Murska Sobota v Veržeju dejal škof dr. Peter Štumpf. »Ali je Cerkev karitativna ali pa je ni. Gre namreč za Jezusov slog, ki je svoje oznanjevanje Božjega kraljestva in njegove temelje postavil na ubogih, bolnih in celo grešnih ljudeh. Jezus se je razodel kot Beseda, ki

ozdravlja, nasičuje s kruhom življenja, odpušča grehe in celo obuja od mrtvih. Ker je Jezus glava Cerkve, se Cerkev takšnemu slogu ne more odreči,« je še dodal škof.

Plenum ŠKMS je bil po maši v prostorih Marianuma v Veržeju. Deset let samostojnega dobrodelnega delovanja je pustilo vidne sledove. Bogato in pestro je delovanje župnijskih Karitas. Na plenumu so izpostavili projekta: skupine za starejše, ki so jih oblikovali s pomočjo dr. Jožeta Ramovša, in materinski dom, ki je z delom začel v preteklem letu.

Predstavili so vseh šest skupin za starejše, ki se srečujejo v okviru Karitas po župnijah. Voditeljski pari so se izobraževali v sklopu Inštituta Antona Trstenjaka, ki ga vodi dr. Jože Ramovš. Enajst voditeljskih parov se je udeležilo stournega tečaja. Šest parov, ki so že uspešno prevzeli vodenje skupin, je prejelo diplome. Kot sta povedala predsednik ŠKMS Jože Hozjan in generalni tajnik Jožef Kociper, so skupine odlična podpora in dopolnitev pastoralne prakse in prostor iskrenega srečevanja. Po besedah dr. Ramovša skupine za starejše v Pomurju delujejo po najzahtevnejšem programu, ki so ga oblikovali s sodelavci in se navezuje na molitev rožnega venca. V načrtu je naslednji sklop izobraževanja za deset do dvanajst voditeljskih parov.

Strokovna vodja Vlasta Glavač je predstavila delovanje materinskega doma. Trenutno delujejo na dveh lokacijah, ki sta polno zasedeni. Povpraševanja pa je več, kot je možnosti za nastanitev.

Dva izmed večjih projektov sta še projekt Programa hrana iz evropskih rezerv in brezplačna kosila v Lazarjevem domu za ljudi v stiski. V načrtu je odprtje Programa zbiranja in skladiščenja oblek v Turnišču in Program socialnega vključevanja.

V sklopu 32 župnijskih Karitas deluje 925 prostovoljcev, ki so v preteklem letu opravili nekaj manj kot 70.000 prostovoljnih delovnih ur. Organizirali so 65 dobrodelnih prireditev, sredstva pa je darovalo tudi 515 rednih dobrotnikov. Pomoč v hrani, oblačilih, higienskih pripomočkih, plačilu položnic in računov, pri večjih nesrečah in stiskah je prejelo več kot 6.500 posameznikov in družin. V številkah to pomeni več kot 19 ton in pol hrane, 18 ton in pol oblačil, dve toni in pol gradbenega materiala, 455 kosov otroške opreme, čez tisoč kosov šolskih potrebščin in tisoč petsto kosov drugega materiala. Najpomembnejša pa je pomoč, ki je ni mogoče zajeti v številke, ko prostovoljci prisluhnejo ljudem v duševni in duhovni stiski. So samo z njimi in že to je veliko.

Kot je dejal škof Štumpf, potem ko se je zahvalil vodstvu in vsem prostovoljcem za pošteno in trdo delo: »Tudi s pomočjo naše škofijske Karitas mnogi ljudje še vedno okušajo Jezusovo skrb, pozornost in ljubezen in nekateri celo postajajo novi ljudje: življenje

jim je postalo smiselno, ponovno so odkrili svoje dostojanstvo, nekateri so našli tudi vero. Ostati pri mitnici človeškega trpljenja in tudi greha je težko. Z Jezusom pa je to mogoče.»

SADOVI LJUBEZNI

Gregor Vidic

V soboto, 11. marca, je potekal **občni zbor Škofijske karitas Novo mesto**. Začeli smo ga s sveto mašo, ki jo je v župnijski cerkvi ob somaševanju duhovnikov daroval **novomeški škof msgr. Andrej Glavan**. V nagovoru se je zahvalil vsem prostovoljcem in sodelavcem škofijske in župnijskih Karitas za njihovo nesebično pomoč ljudem v stiski in

izkušnjah enajstletnega misijonskega dela v Albaniji, o spremljanju ubogih, o specifičnih stiskah, potrebah ter rešitvah, ki jih je iskala s številnimi dobrodelnimi organizacijami, med njimi tudi Karitas. Svojo izkušnjo je med drugim opisala takole:

»V Albaniji sem spoznala čudovite ljudi, ne glede na to, na kateri ravni smo se srečevali in sodelovali. *Bili so topli, prijazni, zaupljivi, zvesti in ustrezljivi. Če je bila katera od mater ali kateri mož nesramen, tečen, je bil zato, ker ga je v to porinila – prisila stiska, iz katere ni videl izhoda. Ob sprejemu otrok v našo vas Trenutek sreče se mi je pogosto porajalo vprašanje, kako se počuti mama – oče, ko zapušča svojega otroka v roke tujcev. Kako strašen mora biti občutek, da kot mati – oče ne morem nuditi svojemu otroku, včasih več otrokom,*

25

za premagovanje nesoglasij in birokratskih ovir, s katerimi se pri svojem delu večkrat srečujejo, ter nadaljeval: »Vem za vse nevšečnosti, ki so povezane z razdeljevanjem hrane, za težave z raznimi kontrolami. Ne doživljate le hvaležnosti, ampak tudi nehvaležnost in nerazumevanje. Imejte potrpljenje. Po pomoč prihajajo mnogi na različne načine ranjeni, materialno in moralno ubogi. Poišcite pa tudi skrite uboge reveže in zlasti starejše in osamljene, ki potrebujejo ne le materialno pomoč, ampak zlasti pozornost in prijazno besedo ali človeka, ki ga bo poslušal, da mu bo lahko zaupal svojo bolečino, strahove in potrebe. Naj vas navdihujejo spodbude papeža Frančiška, ki ne zamudi nobene priložnosti in se ne utruja spodbujati k delu za obrobne in vse različne vrste ubogih tudi v letošnji spodbudi za postni čas.«

V nadaljevanju dogodka je v veliki dvorani Baragovega zavoda vse navzoče pozdravil g. **Ciril Murn, predsednik Škofijske karitas Novo mesto**. S svojo navzočnostjo in pozdravi sta prijateljske vezi z novomeško Karitas izrazila tudi predstavnik Slovenke karitas in Škofijske karitas Ljubljana. V osrednjem predavanju z naslovom **Sadovi ljubezni** je sodelavce župnijskih Karitas ter ostalih cerkvenih dobrodelnih ustanov nagovorila **s. Slavka Cekuta ND** ter spregovorila o svojih

najnujnejšega za preživetje! Seveda me je včasih močno prizadela ignoranca in hladnost staršev do njihovih otrok, predvsem ko so bili starejši in bi se morda celo lahko vrnili k družini. In tudi ob pogledu nanje sem iskala v sebi odgovor, zakaj tako in ne drugače. Vsa ta in mnoga druga vprašanja, izkušnje so mi pomagali živeti in razumeti albanskega človeka in njegovo naravnost k boljšemu in presežnemu ...

... Danes se sprašujem: Zakaj si Albanci v Sloveniji želijo biti tujci? Morda bolje: ali si ne želimo biti tujci

PROGRAMI POMOČI V LETU 2016 NA NIVOJU SLOVENSKE, ŠKOFIJSKIH IN ŽUPNIJSKIH KARITAS TER ZAVODOV KARITAS

V letu 2016 je v Sloveniji v okviru mreže Karitas delovala krovna organizacija Slovenska karitas, šest škofijskih, 457 župnijskih in območnih Karitas ter dva zavoda, ki izvajata socialnovarstvene programe na področju pomoči ženskam v stiski in pomoči odvisnikom. V Karitas je v letu 2016 delovalo preko 10.821 prostovoljcev, ki so skupaj opravili 609.472 ur prostovoljnega dela.

V letu 2016 je bilo v različne programe pomoči Karitas vključenih 163.400 ljudi v stiski po vsej Sloveniji.

ODHODKI MREŽE KARITAS V LETU 2016

* V vrednost programov ni vključena vrednost prostovoljnega dela, razdeljenih oblačil in drugega rabljenega materiala ter vrednost koncesij na področju pomoči na domu in domske oskrbe starejših.

Vsebina materialne pomoči:

Materialno pomoč je tako v rednih programih pomoči prejelo 108.818 oseb. Od tega je 96.270 oseb prejelo pomoč v hrani:

- 81.356 družinskih članov in posameznikov
- 11.242 starejših
- 2.318 migrantov
- 1.354 brezdomcev

V sklopu materialne pomoči je bilo razdeljenih 3.668 ton hrane. Karitas je pomagala tudi z rabljenimi oblačili, higienskimi pripomočki in kurjavo. Dodatno je prejelo:

- 14.060 oseb pomoč v obliki plačila položnic
- 1.047 oseb pomoč ob večjih nesrečah in stiskah
- 12.548 otrok šolske potrebščine v obliki paketa ali bonov za delovne zvezke
- 1.523 osnovnošolcev in dijakov pomoč pri plačilu kosila, prevoza in obšolskih dejavnosti
- 146 otrok je bilo vključenih v Botrstvo in Posvojitev na razdaljo
- 687 otrok, družinskih članov in starejših je bilo vključenih v letovanja v Portorožu

Svetovanje in socialno vključevanje:

- strokovni delavci in usposobljeni prostovoljci na škofijskih in župnijskih Karitas so izvedli več kot 10.000 individualnih svetovanj, v kateri je bilo vključenih 4.850 gospodinjstev

drug drugemu prav zato, ker nas je strah, ker nismo spoznali Božje ljubezni, ki nas osvobaja odtujenosti in nas dela rodovitne?»

S. Slavka se je želela še posebej zahvaliti vsem ljudem dobre volje, ki s svojim darom še zlasti v postu ne pozabijo na stiske, ki se odvijajo tudi onstran naših meja, vendar se z njimi ukvarjajo naši rojaki in sodelavci Karitas.

Tudi papež Frančišek je v letošnji postni poslanici pozval vse vernike, naj »izrazijo svojo duhovno preno-vo tudi tako, da se udeležujejo postnih pobud, ki jih spodbujajo mnoge cerkvene organizacije v različnih delih sveta, in s tem podprejo kulturo srečevanja naše ene same človeške družine. Molimo drug za drugega, da bi z udeležbo pri Kristusovi zmagi znali odpreti svoja vrata slabotnim in revnim. Tako bomo lahko v polnosti živeli velikonočno veselje ter pričevali zanj.«

V Škofijski karitas Novo mesto se zahvaljujemo vsem, ki so v preteklem letu še zavzeteje nadaljevali poslanstvo usmiljenega Samarijana, v enaki meri pa tudi tistim, ki so se pogumno odločili za začetek organizirane karitativne dejavnosti v svoji župniji in tako odprli vrata slabotnim in revnim ter se na tak način odločili pričevati Zanj. •

- v različne oblike družabnih dogodkov je bilo vključenih 20.747 starejših
- prostovoljci so v več kot 80.000 obiskih razveselili preko 31.290 starejših
- 1.854 družinskih članov iz socialno ogroženih družin je bilo vključenih v strokovno vodene skupine, delavnice in izobraževanja
- več kot 20.000 otrok je bilo vključenih v obdarovanja, delavnice, družabne dogodke in od tega 590 v centre za mlade in otroke

Socialnovarstveni programi:

Poleg splošno dobrodelnih programov organizacije Karitas izvajajo tudi socialnovarstvene programe na področju pomoči odvisnikom, materinskih domov, brezdomcev, ambulant za osebe brez zavarovanja in pomoči žrtvam trgovine z ljudmi. Tako je v materinskih domovih v lanskem letu bivalo 176 žensk in otrok, v sprejemnih in terapevtskih centrih ter v komunah je bilo vključenih 195 odvisnikov in v zavetiščih za brezdomce je bilo deležnih oskrbe 73 oseb. V ljudskih kuhinjah je hrano redno prejemale 351 oseb. Karitas je pomagala žrtvam trgovine z ljudmi in v lanskem letu sodelovala pri oskrbi 99.000 migrantov, ki so v prvih mesecih prešli Slovenijo.

Prikaz glavnih skupin odhodkov v deležih glede na celotne odhodke mreže Karitas

Celotna mreža Karitas brez koncesijske dejavnosti je v lanskem letu imela skupaj 9.970.745,99 EUR odhodkov, in sicer 90,6 % za programe, 7,5 % za stroške delovanja in 1,8 % za stroške dobrodelnih akcij.

** V skladu z metodologijo, ki jo uporablja FIHO, med stroške programov štejemo vse stroške, ki predstavljajo material in storitve za ljudi v stiski, ter stroške dela zaposlenih, ki so neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške delovanja štejemo stroške administracije, računovodstva, menedžmenta, članarine in druge stroške, ki niso neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške dobrodelnih akcij štejejo vsi stroški, ki nastanejo pri zbiranju sredstev (poštnina, delo, tisk, stroški prireditev itd.).*

Zaposleni v Karitas

V škofijskih Karitas, zavodih in na Slovenski karitas je bilo v letu 2016 na področju splošne dobrodelnosti, v programih in splošnem delovanju redno zaposlenih 30 oseb in 13 oseb preko javnih del. Tovrstne stroške dela večinsko pokrivajo Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Zavodi v sklopu programov aktivnega zaposlovanja.

Na področju specifičnih in socialnovarstvenih programov pomoči odvisnikom, ženskam v stiski, brezdomcem, osebam brez zdravstvenega zavarovanja, migrantom in žrtvam trgovine z ljudmi, kjer stroške

dela večinsko financira Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve, je delovalo 61 redno zaposlenih in 13 oseb preko javnih del.

Štirje zaposleni so delovali na področju preventive in izobraževanj ter eden na področju mednarodne humanitarne in razvojne pomoči Slovenske karitas ter v sklopu projektov globalnega učenja.

VIRI za realizacijo odhodkov mreže Karitas v letu 2016

Največji vir za realizacijo odhodkov so v letu 2016 predstavljali donatorji s 43,7 % (28,4 % donacije in sponzorstva ter 15,3 % poklonjena hrana in material podjetij ter posameznikov), sledijo državna sredstva (razpisi ministrstev, dohodnina, zavodi ...) z 19,2 %, hrana iz sklada EU s 14,1 %, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij z 12,9 % ter občine s 6,6 %. Preostala sredstva v višini 3,6 % so prispevali drugi manjši financerji.

Viri 2016

Vir: Letna poročila Slovenske, škofijskih in župnijskih Karitas ter zavodov Karitas za leto 2016

Oddaja Karitas

V nedeljo

2. 4.: Bodi pozoren. Bodi previden.
in

23. 4.: Prostovoljci
Škofijske karitas Novo Mesto

»Nam bo uspelo oživljanje?«
Mladi so se na pripravah za sodelovanje na Počitnicah Biserov soočili tudi z osnovami prve pomoči.

Na občnih zborih
in plenurnih smo
lahko prisluhnili
različnim
kulturnim
prispevkom.

»Tale Vasilijeva jadrnica pa je kar velika!«
Spoznavanje jadrnice Vasilija Žbogarja preko dotika na
taboru za slepe in slabovidne v Portorožu.

Občni zbori/plenumi so poseben
čas tudi za prijeten klepet med
sodelavci Karitas

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

